POLSKA-FRANCJA

ORGAN IZBY HANDLOWEJ POLSKO - FRANCUSKIEJ
ORGANE DE LA CHAMBRE DE COMMERCE POLONO-FRANÇAISE

WARSZAWA NR. 1-2 (15-16) STYCZEŃ-LUTY 1939

Organismes
de la
CHAMBRE DE COMMERCE POLONO-FRANÇAISE
au cours de l'exercice 1938.

PRESIDENTS D'HONNEUR

S. E. M. Leon Noel, Ambassadeur de France en Pologne.
S. E. M. Jules Laroche, Ambassadeur de France.
S. E. M. André de Panafieu, Ambassadeur de France.

VICE-PRESIDENT D'HONNEUR

M. Olivier Depret-Bixio Attaché Commercial près l'Ambassade de France en Pologne

Administration de la Chambre
CONSEIL ET COMITE PERMANENT

President. M. Boguslaw Herse. Delégué de la Pologne au Conseil de la Chambre de Commerce Internationale, Vice-Président de la Chambre de l'Industrie et du Commerce à Varsovie.

Vice-Presidents. M. Roger Kaeppelin, Conseiller du Commerce Exterieur de la France. Delégué du Groupement des Industriels Français en Pologne.

M. le Comte Leon Łubieński, Ancien sénateur.

M. François Michel, Directeur-Général de la Société Fermière des Mines Fiscales de l'Etat Polonais en Haute-Silésie.

M. Casimir Skarzyński, Vice-President du Conseil d'Administration des Fabriques de Papier et de Cellulose Steinhagen et Saenger, S. A.

Secretaire. M. André Petel, Administrateur-Délegué de la Compagnie Franco-Polonaise de Chemins de fer.

Trésorier. M. Léopold Wellisz, Vice-President du Conseil d'Administration des Etablissements »Sitadom«, S. A. — Directeur de la Première Fabrique de Locomotives en Pologne. Membre du Conseil d'Administration de sociétés anonymes.

Delégués auprès de la Direction. M. Jules Dąbrowski, Directeur honoraire au Ministere de l'Industrie et du Commerce Délegue a Varsovie de la Société Fermière des Mines Fiscales de l'Etat Polonais en Haute-Silesie.

[illegible]

MEMBRES

M. René Baldié, Conseiller du Commerce Exterieur de la France. Representant Général du Centre National d'Expansion du Tourisme, du Thermalisme et du Climatisme, et des Chemins de Fer Français.

[illegible]

M. [illegible] Couturon, Directeur Général de la Société [illegible] »Union Textile« à Częstochowa.

M. Alb[illegible] Falquet, Directeur de la Société Pathe Kodak en Pologne.

M. Boleslas Krzyżański, Consul de Norvege, Président du Conseil de Surveillance des Etabl. Chimiques »Ludwik Spiess i Syn« S. A.

M. Georges Herdhebaut, Délégué du Conseil d'Administration de la Societe Anonyme des Mines de »Czeladź«.

M. Alfred Luxembourg, Membre du Conseil de différentes sociétés anonymes

M. Marius Malplat, Directeur-General de la Société des Charbonnages, Mines et Usines de Sosnowiec.

M. François Michel, Directeur Général de la Societe Fermière des Mines du Trésor Polonais en Haute Silésie, Soc. An. à Katowice.

M. Paul Minkowski, Président du Comité de la Collaboration Economique Franco-Polonaise (Section Polonaise). Président du Comite des Traites de Commerce (Conseil du Commerce Exterieur). Directeur Général adjoint de la Banque de l'Economie Nationale

M. Antoine Riesenkampf, Membre du Conseil d'Administration de la S. A. Mines et Acieries de »Huta Bankowa«.

M. Ernest Saladin, Agent consulaire de France. Directeur Général des Etabl. Allart, Rousseau et Cie à Łódź.

M. Paul Simon, Conseiller du Commerce Exterieur de la France. Directeur de la Maison »Oréal Polski«.

M. Robert Touffee, Directeur-Général de la Société Anonyme des Mines et Acieries de »Huta Bankowa«.

M. Eugène Wencel, President du Comite de Direction de la Société Polonaise pour le Commerce de Compensation.

M. Thadée Zamoyski, Ingénieur, Directeur de l'Union de l'Industrie Chimique de la Rép. de Pologne.

M. Stanislas Koçot, Directeur de la Chambre.

COMMISSION de REVISION

M. Louis Gosselin, Directeur de la Maison L. T. Piver à Varsovie.

M. Stefan Benzel, President du Conseil d'Administration des Etablissements Chimiques »Kutno«, S. A.

M. Louis Darowski, Ancien Ministre, President du Conseil des Etabl. »Modrzejów-Hantke, S. A.«

M. Samuel Dupanloup, Directeur-Général de la Société Minière »Hrabia Renard« à Sosnowiec.

M. Antoine Olszewski, Ancien Ministre, Délegue de l'Union Polonaise de l'Industrie des Mines et Forges et de la Convention Houillère de Pologne.

COMITE de REDACTION
de la Revue »POLSKA-FRANCJA«

Président: M. Paul Simon
Membres: M. Jules Dąbrowski
M. André Littaye
M. Alfred Luxembourg
Directeur-Gérant: M. Stanislas Koçot

POLSKA-FRANCJA

ORGAN IZBY HANDLOWEJ POLSKO-FRANCUSKIEJ
ORGANE DE LA CHAMBRE DE COMMERCE POLONO-FRANÇAISE

Nr. 1-2 (15-16) STYCZEŃ-LUTY — 1939 r. — JANVIER-FEVRIER ROK III

ABONENCI „POLSKA-FRANCJA“ ZNAJDĄ W ZAŁĄCZENIU SPIS TREŚCI, OBEJMUJĄCY 1-SZY ROK WYDAWNICTWA „POLSKA-FRANCJA“ CZYLI OKRES CZASU OD DNIA 1 LISTOPADA 1937 R. DO DNIA 31 GRUDNIA 1939 R.

LES ABONNES DE „POLSKA-FRANCJA“ TROUVERONT CI-INCLUS LA TABLE DES MATIERES RELATIVE AUX NUMEROS DE LA PREMIERE ANNEE DE „POLSKA-FRANCJA“ (1-er NOVEMBRE 1937 AU 31 DECEMBRE 1938)

TREŚĆ

SOMMAIRE

92

OLIVIER DEPRET-BIXIO
Attaché Commercial pres l'Ambassade de France en Pologne.

Régime douanier de l'Empire français[1]) d'outre-mer

Ustrój celny Imperium zamorskiego Francji[1])

(suite et fin)

C. III-e groupe. Pays sous le protectorat français

MAROC

Tarif des douanes cherifiennes
Importations — Droits d'entrée

Les marchandises d'origine étrangère de toute provenance acquittent à l'importation par mer ou par la frontiere algero-marocaine un droit de douane de 10% calcule d'après leur valeur au comptant en gros rendues au bureau de douane, a l'exception des produits ci-dessous qui ne paient que 5% ad valorem:

Tissus de soie pure ou melangee, a l'exception de la soie artificielle, des doublures, garnitures de vêtements, etc...

Or, argent et platine en lingots.

Bijoux d'or, d'argent et de platine.

Boîtiers de montres, en or, en argent ou en platine, sans mouvement, enrichis ou non de pierres vraies ou fausses.

Fils d'or, d'argent, dorés ou argentés.

Galons d'or, d'argent, dores, argentes ou platinés.

Pierres précieuses et fausses.

Rubis.

Pates alimentaires.

Vins de toutes espèces, y compris les vins de Porto, de Malaga, le muscat, les mistelles, etc.; les boissons distillées: eaux-de-vie, marcs, whisky, genièvre, kirsch, alcools de menthe, etc.; liqueurs telles que benedictine, chartreuse, crème de cacao, kummel, etc., amers, bitters, apéritifs à base d'alcool; parfumerie alcoolique; alcool methylique, alcool amylique, propylique et butylique, en melange avec l'alcool éthylique; jus de fruits additionnes d'alcool. — Par contre, sont soumis au droit de 10% tous les autres liquides fermentés ou alcooliques, et notamment: les bieres, cidres, poires, hydromels, vinaigres et autres liquides simplement fermentés, à l'exception des vins; les extraits et essences à base d'alcool pour la fabrication des liqueurs et sirops; les fruits à l'eau-de-vie; les medicaments a base d'alcool, les alcools amylique, propylique et butylique pur; les produits alcooliques employés à la désinfection des appartements.

Les poids des marchandises de provenance étrangères sont tous exprimés en kilogr.

Taxe speciale

A titre temporaire, toutes les marchandises étrangères sont en outre frappées d'une taxe spéciale de $2^1/_2$% ad valorem, perçue en même temps que les droits de douane.

[1]) La premiere partie de cet article a été publiée dans le numero 6/7 (8/9) Juin-Juillet de „Polska-Francja".

C. III grupa. Kraje pod protektoratem francuskim

MAROKO

Taryfa celna marokańska
Przywóz — Cła przywozowe

Towary zagraniczne, bez względu na kraj pochodzenia, opłacają przy przywozie morzem lub przez granicę algersko-marokańską (Dahir ze stycznia 1936 r.) cło w wysokości 10% od ich wartości w gotówce i według cen hurtowych franco urząd celny, z wyjątkiem artykułów niżej wymienionych, które opłacają 5% ad valorem:

materiały z jedwabiu czystego lub mieszanego, z wyjątkiem jedwabiu sztucznego, podszewek, dodatków konfekcyjnych i t. d.;

złoto, srebro i platyna w sztabach;

biżuteria złota, srebrna i platynowa;

koperty do zegarków złote, srebrne lub platynowe bez mechanizmów, ozdobione lub nie prawdziwymi lub sztucznymi drogimi kamieniami;

drut złoty, srebrny, złocony lub srebrzony; galony ze złota, srebra, złocone, srebrzone lub platynowane;

drogie kamienie prawdziwe i sztuczne, rubiny;

ciasta spożywcze;

wina wszystkich rodzajów, w tym wina Porto, Malaga, muskat, moszcz gronowy i t. d., napoje wyskokowe destylowane — wódki, wódki winogronowe, whisky, wódki jałowcowe, wiśniówka, wódki miętowe i t. d., likiery tego rodzaju jak benedictine, chartreuse, crème de cacao, kummel i t. d., wódki gorzkie, gorzałki, aperitif'y na alkoholu, wyroby perfumeryjne alkoholowe; alkohol metylowy, alkohol pentylowy, propilowy i butylowy w mieszance z alkoholem etylowym; sok owocowy z domieszką alkoholu. Przeciwnie, wszystkie inne płyny fermentujące lub alkoholowe uiszczają cło w wysokości 10%, a zwłaszcza: piwa, jabłeczniki, wina gruszkowe, miody, octy i inne płyny ze zwykłej fermentacji, z wyjątkiem win; wyciągi i esencje na alkoholu dla fabrykacji likierów i syropów; owoce na wódce, środki lecznicze na alkoholu; alkohole pentylowe, propylowe i butylowe czyste; wyroby alkoholowe używane do odkażania lokali.

Waga towarów, pochodzących z zagranicy, jest zawsze wyrażana w kilogramach.

Taksa specjalna

Czasowo wszystkie towary zagraniczne podlegają poza cłem taksie specjalnej w wysokości $2^1/_2$% ad valorem, uiszczanej jednocześnie z cłem.

Taksa ta stosuje się do towarów przywożonych przez granicę algersko-marokańską (Dahir z dnia 9 stycznia 1936 r.).

[1]) Pierwsza część tego artykulu była drukowana w numerze 6/7 (8/9) czerwiec-lipiec „Polska-Francja".

Cette taxe s'applique aux marchandises importées par la frontière algéro-marocaine (Dahir du 9 Janvier 1936).

Franchises

Sont admis à l'importation en exemption des droits de douane les engrais ci-dessous énumerés:

1) Phosphates de chaux
2) Scories phosphates et phosphates metallurgiques
3) Sulfate d'ammoniaque (guano artificiel)
4) Guano de Perou et poudrette
5) Chlorures doubles de potasse (kainite, barnalite, etc.)
6) Phosphates de potasse (sauf le phosphate chimiquement pur)
7) Nitrate de chaux
8) Nitrate d'ammoniaque
9) Sylvinite, chlorure de potassium, nitrate de soude (sur justification d'emploi).

Le benefice de la franchise est egalement accorde a toutes autres matieres considerees comme propres à la fertilisation des terres, mais non susceptibles d'etre utilisees autrement que comme engrais, et aux graines de semences.

Sont exempts de droits de douane et de la taxe spéciale de 2½% a l'importation: les livres, broches ou avec reliure autre que de luxe, journaux et publications periodiques, musique imprimee ou gravee; les appats et engins de peche (Dahir du 16 Mars 1931).

Un dahir en date du 10 Mars 1932 a accorde le benefice de la franchise du droit de douane (10%) et de la taxe interieure de consommation aux carburants et lubrifiants destines aux besoins culturaux des exploitations agricoles.

La franchise totale est egalement accordee aux objets d'ameublement, aux vêtements, au linge de corps et de maison, aux livres, a la verrerie, a la vaisselle, à l'argenterie, aux ustensiles de menage, aux pianos, phonographes, appareils recepteurs de T. S. F., en un mot au mobilier, a condition que ces objets soient en cours d'usage et appartiennent à des personnes venant resider au Maroc. — Par contre, ne beneficient pas de la franchise les provisions de menage, les voitures suspendues, les chevaux et animaux de ferme et de basse-cour, les harnais, les bicyclettes, les automobiles, le mobilier de magasins, de bureaux, d'ecoles.

TUNISIE

I — Importations

Sous reserve du regime de faveur accorde aux produits français et algériens, le regime douanier de la Tunisie est, depuis le ler Juillet 1914, détermine à l'importation par le décret du 28 Décembre 1932.

Les droits edictes ne sont plus, sauf de rares exceptions, que des droits spécifiques.

En outre des droits de douane, il est perçu, au moment de l'importation, des droits interieurs sur les produits suivants: acide acetique, pur ou dilue, ou cristallise, alcools de bouche, de distillerie ou dénatures, produits alcooliques, bières, briquets, cacaos, cafés, cannelles, chambres à air et pneumatiques, chocolat, clous de girofle, dynamite et explosifs, essences minerales raffinées et lampantes, huiles de coton, lagmi, muscade, vanilles,

Zwolnienia

Dopuszczone są do przywozu ze zwolnieniem od cła towary niżej wymienione:

1) Fosfaty wapienne;
2) Żużle fosfatowe i fosfaty metalurgiczne;
3) Siarczan amonu (guano sztuczne);
4) Guano peruwiańskie i sproszkowane;
5) Dwuchlorek potasu (kait, barnalit i t. p.);
6) Fosfaty potasowe (z wyjątkiem fosfatu chemicznie czystego);
7) Azotan wapna;
8) Azotan amonu;
9) Sylwinit, chlorek potasu, azotan sodu (z udowodnieniem użycia).

Przywilej zwolnienia od cła jest również przyznawany wszystkim innym artykułom przeznaczonym do użyźniania ziemi, lecz nie nadającym się do użycia w inny sposób, niż jako nawozy i do nasion siewnych.

Całkowitemu zwolnieniu od cła i od taksy specjalnej 2½% podlegają przy przywozie: książki broszurowane lub w okładkach innych aniżeli luksusowe, gazety i wydawnictwa periodyczne, wydawnictwa muzyczne tłoczone lub grawerowane, przynęty i sprzęt do rybołóstwa (Dahir z dnia 16 marca 1931 r.).

Na zasadzie Dahiru z dnia 10 marca 1932 r. przyznany został przywilej zwolnienia od cła (10%) i od wewnętrznej opłaty konsumcyjnej dla mieszanki benzynowej i smarów przeznaczonych na potrzeby uprawy ziemi w gospodarstwach rolnych.

Zwolnienie całkowite jest również przyznane dla przedmiotów z zakresu umeblowania, odzieży, bielizny osobistej i stołowej, książek, wyrobów szklanych, naczyń kuchennych, sreber, utensyliów gospodarstwa domowego, fortepianów, fonografów, aparatów radiowych odbiorczych czyli w ogóle dla ruchomości domowych pod warunkiem, że te przedmioty pozostaną w użyciu i będą należały do osób, przybywających na stały pobyt do Maroka. Przeciwnie, nie korzystają ze zwolnienia zapasy gospodarcze żywnościowe, powozy, konie i zwierzęta gospodarskie oraz drób, uprząż, rowery, samochody, urządzenia sklepowe, biurowe i szkolne.

TUNIS

I — Przywóz

Z zastrzeżeniem systemu uprzywilejowanego, przyznanego wyrobom francuskim i algerskim, ustrój celny Tunisu jest od 1 lipca 1914 r. określony w zakresie przywozu dekretem z 28 grudnia 1932 r. Ustanowione stawki celne są, prócz nielicznych wyjątków, wyłącznie cłami specyficznymi.

Poza cłami, pobierane są w chwili przywozu opłaty wewnętrzne od artykułów niżej wymienionych: kwas octowy, czysty, rozcieńczony lub skrystalizowany, trunki, spirytus rafinowany lub skażony, wyroby alkoholowe, piwa, brykiety, kakao, kawa, cynamon, dętki samochodowe i opony, czekolada, gwoździki do przypraw, dynamit i materiały wybuchowe, oleje mineralne rafinowane i palne, oleje bawełniane, lagmi (wyciąg syropowy z daktyli), gałka muszkatołowa, wanilia, wyroby ze złota, srebra i platyny, skóry zwierzęce, pieprzowiec i pieprz, artykuły perfumeryjne, cykoria i namiast-

ouvrages d'or, d'argent et de platine, peaux d'animaux, piments, poivre, produits de parfumerie, chicorée et succédanés du café, sucres, thés, viandes fraîches, vinaigres d'importation, vins.

Ces droits sont indépendants de la taxe de statistique fixée par le décret du 28 Décembre 1929 (Journal Officiel Tunisien du 31 Décembre), ainsi que de la surtaxe au droit de statistique établie depuis le 1er Mars 1919, par le décret du 25 Février de la même année et modifiée par les décrets des 28 Décembre 1928, 28 Mars 1931 et 1er Mai 1934, sur les marchandises, produits et objets, aussi bien à l'importation qu'à l'exportation.

II – Exportations

Les droits à l'exportation qui, en 1884, frappaient 62 articles, n'en atteignent plus que 16 aujourd'hui. Les marchandises sujettes sont: l'alfa et le diss à l'état brut ou travaillé, ainsi que les pâtes d'alfa ou de diss[1]), les dattes degla, les chiffons, les éponges lavées ou non lavés, les huiles d'olive et de coton, les peaux brutes, les peaux préparées de cheval, de boeuf, de veau, de vachette, les os bruts de bétail, les poulpes, les poissons (à l'exception des poissons secs, salés ou fumés) et les langoustes, le minerai de plomb, le plomb métal et le sel[2]). Un droit d'exportation frappe également les poulains ainsi que les juments et les pouliches dont l'âge ne dépasse pas, pour les premiers 4 ans ½, pour les autres 6 ans (Décret du 15 Mai 1904).

Indépendamment des droits d'exportation proprement dits il est en outre perçu à la sortie:

Une taxe d'extraction de 0 fr. 35 (décimes en sus) par tonne de phosphate sur les phosphates de chaux transformés non employés en Tunisie (Décrets des 1er Décembre 1898, 12 Mars 1912, 28 Décembre 1932) et une taxe de sortie actuellement fixée à 0 fr. 50 par tonne (décrets des 15 Novembre 1920, 31 Décembre 1921, 1er Juin 1928 et 28 Décembre 1932).

Une taxe de 0 fr 25 sur les superphosphates de chaux (décret du 12 Mars 1912 et arrêté du 27 Octobre 1913) et une taxe de sortie variable à fixer par arrêté (décrets des 15 et 22 Novembre 1920); cette taxe est fixée à la moitié de la taxe spéciale existant sur les phosphates naturels (arrêté du 29 Janvier 1921).

Une taxe de 5% de la valeur sur les minerais de fer (décret du 29 décembre 1913).

Une taxe sanitaire sur les animaux vivants, la viande et les peaux exportés (décrets des 14 Février 1904 et 30 Décembre 1927).

Un impôt représentatif de l'impôt foncier et du droit de statistique à raison de 0 fr. 70 par hectolitre, sur les vins, moûts de raisins frais et vendanges fraîches exportés, exigible lorsqu'ils n'ont pas été acquittés à la production.

Une surtaxe sur les huiles d'olives, les grignons d'olives, les huiles de grignons, l'alfa et le diss bruts ou travaillés provenant de certaines régions (décrets des 21 Mars 1927, 28 Décembre 1928, 28 Décembre 1929).

[1]) Sont affranchis du droit d'exportation les alfas ou les diss bruts ou travaillés et les pâtes d'alfa ou de diss expédiées en France (décret des 24 décembre 1921 et 31 Dec. 1925).

[2]) La taxe de sortie n'est pas applicable au minerai de plomb ni au plomb métal exportés en France ou en Algérie (Décision du 6 Mars 1922 No 6532-2).

ki kawy, cukier, herbata, mięso świeże, ocet importowany, wina.

Opłaty te są niezależne od taksy statystycznej, ustanowionej dekretem z 28 grudnia 1929 r. (Dziennik Oficjalny Tuniski z dn. 31.XII.1929 r.), jak również i od dopłaty do taksy statystycznej, wprowadzonej z dn. 1 marca 1919 r. dekretem z dnia 25 lutego tegoż roku, zmienionym dekretami z 28 grudnia 1928 r., 28 marca 1931 r. i 1 maja 1934 r. w odniesieniu do towarów, produktów i przedmiotów zarówno w przywozie jak i w wywozie.

II – Wywóz

Cła wywozowe, które w 1884 r. obejmowały 62 artykuły, obecnie są ograniczone tylko do 16. Towary, podlegające tym cłom, są następujące: alfa i dissa w stanie surowym lub przerobionym, jak również masa z alfy i dissy [1]), daktyle gatunku degla, szmaty, gąbki myte lub nie, oliwa jadalna, olej bawełniany, skóry surowe, skóry końskie, wołowe i z jałówek oraz skóry cielęce, kości surowe bydlęce, ośmiornice, ryby (z wyjątkiem ryb suszonych, solonych lub wędzonych) i langusty, ruda ołowiana, ołów metal i sól[2]). Cło wywozowe dotyczy również źrebiąt, klaczy i młodych źrebic, których wiek nie przekroczył dla pierwszych 4½ lat, dla pozostałych 6 lat (dekret z 15 maja 1904 r.).

Niezależnie od właściwych ceł wywozowych pobierane są jeszcze przy wywozie:

Taksa wydobycia fr. 0.35 od tonny fosfatu wapiennego przerobionego i niezużywanego w Tunisie (dekrety z 1 grudnia 1898 r., 12 marca 1912 r., 28 grudnia 1932 r.) i opłatę wywozową ustaloną obecnie w wysokości fr. 0,50 od tonny (dekrety z 15 listopada 1920, 31 grudnia 1921, 1 czerwca 1928 i 28 grudnia 1932 r.).

Taksa fr. 0,25 od superfosfatów wapiennych (dekret z 12 marca 1912 r. i rozporządzenie z 27 października 1913 r.) i opłatę wywozową zmienną, ustalaną na podstawie rozporządzenia (dekrety z 15 i 22 listopada 1920 r.); opłata ta ustalona jest w wysokości połowy taksy specjalnej, obowiązującej dla fosfatów naturalnych (rozporządzenie z 29 stycznia 1921 r.).

Taksa w wysokości 5% od wartości przy wywozie rud żelaznych (dekret z 29 grudnia 1913 r.).

Taksa sanitarna od zwierząt żywych, mięsa i skór wywożonych (dekrety z 14 lutego 1904 r. i 30 grudnia 1927 r.).

Opłata reprezentująca podatek gruntowy i taksę statystyczną w wysokości fr. 0,70 od hektolitra win, wywożonego moszczu gronowego i winogron sprzedawanych w stanie świeżym, pobierana w razie nieuiszczenia jej w czasie produkcji.

Dodatkowa opłata od oliwy jadalnej, wytłoków oliwkowych i oleju z tych wytłoków, alfy i dissy surowej lub przerobionej, pochodzących z pewnych okręgów (dekrety z 21 marca 1927 r., 28 grudnia 1928 r. i 28 grudnia 1929 r.).

[1]) Zwolnione są od ceł wywozowych alfa i dissa w stanie surowym lub przerobionym i masa z alfy i dissy wysyłane do Francji (dekrety z 24 grudnia 1921 r. i z 31 grudnia 1925 r.).

[2]) Cła wywozowego nie stosuje się do rudy ołowianej ani do ołowiu w metalu wywożonych do Francji lub do Algeru (Rozporządzenie z 6 marca 1922 r. Nr 6532/2).

Mgr. STANISŁAW KOCOT
Dyrektor Izby Handlowej Polsko-Francuskiej
w Warszawie

Wymiana towarowa Polski z Imperium zamorskim Francji

Les échanges de la Pologne avec l'Empire français d'outre-mer

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Wymiana towarowa Polski z Imperium zamorskim Francji, t. j. z właściwymi koloniami, krajami protektoratowymi i mandatowymi, kształtuje się coraz pomyślniej z punktu widzenia wielkości tych obrotów. Ogólna wartość wymiany towarowej Polski z krajami Afryki i Azji wzrosła z 8.173.000 zł w 1935 r. do 10.645.000 zł w 1936 r., czyli ponad 30%, a w 1937 r. osiągnęła kwotę 19.666.000 zł, czyli, jak wynika z załączonego zestawienia, wzrosła o 9.021.000 zł w stosunku do obrotów z 1936 r., t. j. o 85%. Wartość tych obrotów za 1938 r. obniżyła się do zł 14.803.000, co stanowi spadek w wysokości 24,7% w stosunku do 1937 r.

Poniżej podane liczby *w tysiącach złotych* ilustrują stosunki handlowe Polski z Imperium zamorskim Francji za lata 1935, 1936, 1937 i 1938.

1. CARACTERISTIQUES GENERALES

Les échanges de marchandises de la Pologne avec l'Empire français d'outre-mer, c'est a dire avec les colonies, les pays de protectorat et sous mandat, se presentent de façon de plus en plus favorable au point de vue du montant des transactions. La valeur totale des échanges avec les possessions françaises d'Afrique et d'Asie est passée de 8.173.000 zl. en 1935 à 10.645.000 zl. en 1936, soit une augmentation de plus de 30%. En 1937, elle a atteint la somme de 19.666.000 zl c'est a dire que, par rapport a 1936, elle a augmenté de 9.021.000, soit de 85%. En 1938 la valeur de ces echanges a baisse à zl 14.803.000 soit une diminution de 24,7% par rapport a 1937.

Les chiffres indiques ci-dessous, *en milliers de zlotys*, font ressortir l'état des relations commerciales de la Pologne avec les pays et les possessions françaises d'outre-mer pendant les annees 1935, 1936, 1937 et 1938.

Kraje i posiadłości / Pays et possessions	1935			1936			1937			1938 1)		
	Przywóz Importations	Wywóz Exportations	Saldo Solde	Przywóz Importations	Wywóz Exportations	Saldo Solde	Przywóz Importations	Wywóz Exportations	Saldo Solde	Przywóz Importations	Wywóz Exportations	Saldo Solde
Afryki Afrique	2.474	3.802	+ 1.328	3.954	3.099	— 855	11.397	5.925	— 5.472	8.099	4.855	— 3.244
Azji Asie	31	1.866	+ 1.835	1.785	1.807	+ 22	275	2.069	+ 1.794	338	1.511	+ 1.173
Ogółem Total	2.505	5.668	+ 3.163	5.739	4.906	— 833	11.672	7.994	— 3.678	8.437	6.366	— 2.071
Obroty ogólne: przywóz + wywóz / Montant total des transactions: Import. + Export.	8.173			10.645			19.66[illegible]			14.803		

1) Dane tymczasowe. — Donnees provisoires.

Saldo dodatnie wymiany towarowej Polski z Imperium zamorskim Francji wynosiło za 1935 r. 3.163.000 zł. W 1936 r. saldo to przeszło na ujemne w wysokości 833.000 zł, powiększyło się za 1937 r. do sumy zł 3.678.000 i obniżyło się w bilansie za 1938 r. do poziomu zł 2.071.000. Ujemne skutki tego bilansu z punktu widzenia gospodarczego kompensują się przynajmniej częściowo tą okolicznością, iż przywóz polski z posiadłości zamorskich Francji ma charakter wybitnie surowcowy.

W wymianie tej według obrotów za 1938 r. stoją na pierwszych miejscach: Alger, Maroko, Syria, Tunis, Senegal, Wybrzeże Kości Słoniowej, następnie Madagaskar, Kamerun, Indochiny, Togo, Sudan, Wyspa Reunion i t. d. Biorąc pod uwagę, iż całkowity handel zagraniczny Imperium zamorskiego Francji przedstawia za 1937 r. wartość 26,286 [1]) miliardów franków, a ogólny obrót han-

[1]) „Elementy ekonomii kolonialnej francuskiej", dodatek kolonialny do mies. „Economiste Europeen", Listopad 1938 r.

Le solde favorable des echanges de marchandises entre la Pologne et l'Empire français d'outremer s'est eleve, en 1935, à 3.163.000 zl. En 1936, ce solde est devenu passif avec la somme de 833.000 zl. pour atteindre 3.678.000 zl en 1937 et descendre a zl 2.071.000 en 1938. Les désavantages de cette balance pour la Pologne, du point de vue économique, sont au moins partiellement compenses par le fait que les importations polonaises de ces pays consistent surtout en matières premieres.

Dans ces échanges, d'aprés les statistiques de 1938, viennent au premier rang: l' Algerie, le Maroc, la Syrie, la Tunisie, le Senegal, la Cote d'Ivoire, et, ensuite, Madagascar, le Cameroun, l' Indochine, le Togo, le Soudan, l'Ile de la Reunion, etc.

Si l'on considere que le commerce exterieur de la France d' outre-mer s'elevait, au total, en

dlowy Polski z tymże Imperium za tenże okres czasu 19.660.000 zł, to jasnym jest, że udział w nim Polski jest nikły, wynosi bowiem zaledwie 0,35%. Stosunek ten stanowi znaczną poprawę w porównaniu z latami ubiegłymi (1935 r. — 0,136%, 1936 r. 0,184%), niemniej jednak jest jeszcze bardzo niski. Jeżeli porównamy z drugiej strony przywóz do Polski z posiadłości zamorskich Francji, wynoszący za 1937 r. 11.672.000, z ogólnym importem polskim, pochodzącym z kolonii, z krajów protektoratowych i mandatowych oraz z dominiów, należących do wszystkich innych krajów europejskich, który osiągnął za tenże rok sumę zł 191.536.000, to udział Francji wynosi zaledwie 6%.

Możliwości wzrostu tej wymiany z Imperium zamorskim Francji są jednak bardzo duże, gdyż Polska posiada poważne zdolności nabywcze dla surowców i produktów kolonialnych, a posiadłości francuskie przedstawiają obszerny rynek zbytu dla pewnych gałęzi przemysłu i rolnictwa polskiego.

Z przywożonych do Polski głównie surowców kolonialnych oraz innych towarów kolejne miejsce co do wysokości obrotów zajmują: fosforyty z Algeru, Tunisu i Maroka, skóry surowe z Algeru, Senegalu, Madagaskaru, Sudanu, Maroka, Gwinei, rudy żelazne z Maroka, rafia, łyko, sitowie z Madagaskaru, morszczyny, trawa morska i inne surowce roślinne z Maroka i Algeru, kora z drzewa korkowego z Gwinei, Algeru i Maroka, daktyle z Algeru i Maroka, sardynki z Maroka, kakao z Dahomej, Wybrzeża Kości Słoniowej i Kamerunu, muszle morskie z Somali i Maroka, drzewa egzotyczne z Afryki Równikowej, wina gronowe z Algeru, surowce włókiennicze z Syrii, wanilia i przyprawy korzenne z Madagaskaru, wosk i tłuszcze roślinne z Maroka.

Towary polskie, wywożone do posiadłości zamorskich Francji, w kolejności obrotów są następujące: węgiel do Algeru, Senegalu, Maroka; tkaniny wełniane, wojłoki, koce, bielizna, płaszcze, odzież do Syrii, Maroka, Tunisu, Algeru, Kamerunu, Senegalu, Madagaskaru; bale, deski, łaty, dykty, meble do Maroka, Syrii, Algeru, Tunisu, Sudanu, Afryki Równikowej, Senegalu; żelazo, stal, drut, gwoździe, naczynia emaliowane do Syrii, Maroka, Algeru, Afryki Równikowej, Kamerunu, Senegalu, Tunisu, Gwinei, Madagaskaru, Sudanu, Niger, Togo; pługi do Maroka. Poza tym są wywożone: wyroby fajansowe, szklane, przybory sanitarne, cynk, biel cynkowa, cement, świece, produkty chemiczne (azotan potasowy, amoniak, salmiak, węglan azotu), kapelusze, berety, tektura, papier pakowy i inne, bibułka, guziki z orzecha kamiennego, wyroby gumowe, worki jutowe, szaliki, wódki i likiery. Z towarów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego należy wymienić: fasolę do Tunisu i Maroka, wykę, groch i ziemniaki świeże do Maroka, słód, chmiel, krochmal i drożdże do Syrii, kasze, jarzyny i konfitury do Maroka, cukier do Syrii i Maroka, szynki, wędliny i inne przetwory do Tunisu, Maroka, Algeru i Syrii.

Do Syrii wzrasta wywóz żelaza budowlanego, cukru (kryształu), rur i muf, papieru i bibułki papierosowej, dykt, tkanin. Wzrósł również eksport do Maroka odzieży bawełnianej, szynek w puszkach, drzewa sosnowego, dykt i fornierów, strączkowych (fasoli), ziemniaków, sanitarnych wyrobów fajansowych, mebli giętych.

1937 à 26,286 milliards de francs [1]) et les echanges totaux de la Pologne avec l'Empire français d'outremer pour la meme annee a 19.660.000 zl. on voit que la part de la Pologne dans ces transactions representait a peine 0,35%. Ce pourcentage est en augmentation sur les annees precedentes (1935 — 0,136%, 1936 — 0,184%), mais n'en reste pas moins encore tres faible.

Si nous comparons d'autre part le chiffre des importations en Pologne des pays et des possessions françaises d'outre-mer en 1937, soit 11.672.000 zl. avec le montant total des importations provenant des colonies, des pays de protectorat et sous mandat et des dominions appartenant à tous les pays européens et s' élevant pour la meme annee a 191.536.000 zl, nous obtenons pour la France le pourcentage minime de 6%.

Cependant les possibilités d'augmentation de ces echanges sont tres grandes etant donne que la Pologne a de grandes capacites d'absorption de matieres premieres et de produits coloniaux et que les pays et les possessions françaises d'outremer constituent de vastes debouches pour certaines branches d'industrie et d'agriculture polonaises.

Parmi les principales matieres premieres coloniales et autres produits importes en Pologne, suivant leur importance au point de vue transactions, il faut citer: les phosphorites d'Algerie, de Tunisie et du Maroc, les peaux brutes d'Algerie, du Senegal, de Madagascar, du Soudan, du Maroc, de Guinée, les minerais de fer du Maroc, le raphia, le liber et le jonc de Madagascar, les algues, le crin marin et autres fibres vegetales du Maroc et de l'Algerie, l' ecorce de liege de Guinée, d'Algérie et du Maroc, les dattes d'Algerie et du Maroc, les sardines du Maroc, le cacao du Dahomey, de la Cote d'Ivoire et du Cameroun, les coquillages de la Côte des Somalis et du Maroc, les bois exotiques de l'Afrique Equatoriale, le vin de raisin d'Algerie, les matieres premieres textiles de Syrie, la vanille et les epices de Madagascar, la cire et les graisses vegetales du Maroc.

Les produits polonais exportes dans les pays et les possessions françaises d'outre-mer sont, par ordre d'importance: le charbon exporté en Algérie, au Senegal et au Maroc; les tissus de laine, les feutres, les couvertures, la lingerie, les manteaux et les vetements en Syrie, au Maroc, en Tunisie, en Algerie, au Cameroun, au Senegal et a Madagascar; les madriers, les planches, les lattes, les contreplaques, les meubles au Maroc, en Syrie, en Algérie, en Tunisie, au Soudan, en Afrique Equatoriale et au Senegal; le fer, l'acier, le fil de fer, les clous, les ustensiles en émail en Syrie, au Maroc, en Algérie, en Afrique Equatoriale, au Cameroun, au Sénégal, en Tunisie, en Guinée, a Madagascar, au Soudan, au Niger et au Togo; les charrues au Maroc.

En outre, sont exportés: les faïences, la verrerie, les articles sanitaires, le zinc, le blanc de zinc, le ciment, les bougies, les produits chimiques (nitrate de potasse, ammoniaque, sel ammoniac, carbonate d'azote), les chapeaux, les berets, le carton, les papiers d'emballage et autres, le buvard, les boutons en corozo, les articles en caoutchouc, les sacs en jute, les châles, les eaux de vie et les liqueurs.

[1]) „Les elements de l'économie coloniale française", Supplement Colonial de l'Economiste Européen, Novembre 1938.

II. MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

Z przeprowadzonej przez Izbę Handlową Polsko-Francuską w Warszawie w 1937 r. ankiety wynika, że obroty handlowe Polski z posiadłościami zamorskimi Francji mogłyby być znacznie wzmożone, pomimo, iż dwukrotna w 1937 r. dewaluacja waluty francuskiej i dalszy jej spadek w 1938 r. zmniejszyły znacznie zdolności konkurencyjne przemysłu polskiego, szczególnie w zakresie wywozu mebli giętych, wyrobów szklanych, zabawek, wobec i tak już poważnego współzawodnictwa różnych krajów. W znacznie poważniejszym niż dotychczas zakresie mogłyby być wywożone meble, oleje mineralne, konfekcja, worki jutowe, cynk, szyny kolejowe, cement, drzewo. Z przeprowadzonych próbnych transakcyj wynika, iż na większy zbyt może liczyć również cukier, węgiel, przędza wełniana, bawełniana i ze sztucznego jedwabiu, słód, skrzynki do owoców, imbryczki arabskie, nasiona buraków pastewnych, kapsle żelatynowe, blacha cynkowa, papiery i tektura, krochmal, drożdże.

Po stronie importu z powyższych krajów zamorskich do Polski również istnieją duże możliwości, dotychczas mało wyzyskane, zarówno dla przywozu surowców, jak: fosforytów, skór, rudy żelaznej, rafii z Madagaskaru dla potrzeb ogrodnictwa i na wyrób pantofli, kapeluszy i koszyków, trawy morskiej z Maroka i Tunisu dla wyrobu materaców i przemysłu tapicerskiego, sznurów kokosowych na dywany i chodniki, gąbek morskich, kości sepii z Tunisu, drzew egzotycznych, jak również i takich towarów kolonialnych, które Polska musi zawsze sprowadzać, a dotychczas przywozi je z innych krajów, jak: kakao, kawa, herbata, ryż, kauczuk, bawełna, pieprz itd.

III. OBECNE TRUDNOŚCI

Rozwój wymiany towarowej Polski z Imperium zamorskim Francji napotyka na szereg trudności, z których należy wymienić następujące:

a) Ze strony francuskiej:

1) zbyt niskie kontyngenty, przyznawane Polsce na przywóz towarów do Algeru, szczególnie w zakresie strączkowych, mebli, konfekcji i do Tunisu, gdzie przy przywozie kontyngentowaniu podlegają jedynie cement, tkaniny bawełniane i konfekcja;

2) włączanie kwot algerskich do kontyngentów ogólno-francuskich i rozdzielanie licencyj importowych w Paryżu, wskutek czego otrzymanie pozwolenia przywozu dla kupca algerskiego połączone jest z tak dużymi trudnościami, że najczęściej rezygnuje on z *importu bezpośredniego* i zaopatruje się w odnośny skontyngentowany towar u pośredników paryskich. Istnieją tylko trzy wyjątki od tej zasady, a mianowicie: odnośnie drzewa, nawozów fosforowych, jabłek i gruszek ze Stanów Zjednoczonych Am. Półn., dla których to artykułów kontyngenty dla Algeru są wyznaczane oddzielnie, niezależnie od kontyngentów francuskich, a rozdziału pozwoleń przywozu dokonywuje bezpośrednio Gubernator Generalny Algeru, przy czym należy dodać, iż Polska otrzymuje specjalny kontyngent na przywóz drzewa do Algeru w wysokości średnio około 2.000 ton rocznie;

Parmi les produits d'origine vegetale et animale il y a lieu de citer: les haricots exportes en Tunisie et au Maroc, la vesce, les pois et les pommes de terre au Maroc; le malt, le houblon, l'amidon et la levure en Syrie; le gruau, les legumes et les confitures au Maroc; le sucre en Syrie et au Maroc; le jambon, la charcuterie et autres produits en Tunisie, au Maroc, en Algerie et en Syrie.

L' exportation vers la Syrie du fer pour batiments, du sucre cristallise, des tuyaux et des manchons, du papier et des tubes pour cigarettes, du contre-plaque et des tissus est en augmentation. Il en est de meme de l'exportation au Maroc des vetements en coton, des jambons en boîtes, du bois de sapin, du contre-plaque, du plaque, des haricots, des pommes de terre, des articles sanitaires en faience et des meubles en bois courbe.

II. POSSIBILITES DE DEVELOPPEMENT

Il ressort de l' enquete faite par la Chambre de Commerce Polono - Française de Varsovie en 1937 que les echanges commerciaux de la Pologne avec la France d'outre-mer pourraient etre considerablement developpes, malgre la devaluation du franc qui a eu lieu a deux reprises en 1937 et a ete continuee en 1938 et qui a rendu plus difficile a la production polonaise, la lutte avec les concurrents des divers pays specialement en ce qui concerne les meubles en bois courbe, les articles en verre et les jouets.

Les meubles, les huiles minerales, la confection, les sacs en jute, le zinc, les rails, le ciment et le bois pourraient etre exportes en quantites beaucoup plus fortes que jusqu' a present.

Des transactions faites a titre d'essai, il resulte qu'il pourrait y avoir un ecoulement plus important egalement du sucre, du charbon, des files de laine, de coton et de soie artificielle, de malt, de caisses pour emballage de fruits, de cafetieres arabes, de semence de betteraves fourrageres, de capsules en gelatine, de toles de zinc, de papier et carton, d'amidon et de levure.

En ce qui concerne l'importation des pays ci-dessus mentionnes, il existe de grandes possibilites dont on n'a pas su profiter jusqu'ici, pour les produits bruts comme: les phosphorites, les peaux, les minerais de fer, le raphia de Madagascar pour le jardinage et la fabrication des pantoufles, des chapeaux et des paniers; les algues du Maroc et de la Tunisie pour la fabrication des matelas et l'industrie de la tapisserie; les cordes en coco pour les tapis, les eponges, les seiches de Tunisie, les bois exotiques, etc. Il en est de meme des produits coloniaux que la Pologne doit toujours importer et qu'elle a jusqu'à present achetes à d'autres pays, a savoir: le cacao, le cafe, le the, le riz, le caoutchouc, le coton, le poivre, etc.

III. DIFFICULTES ACTUELLES

Le developpement des echanges de marchandises entre la Pologne et l'Empire français d'outremer se heurte a une serie de difficultes parmi lesquelles il y a lieu de citer:

a) du côte français:

1) les contingents trop faibles accordes a la Pologne pour l' exportation en Algerie, particulierement pour les legumineuses, les meubles, la

3) zasady kontyngentowania niektórych towarów, stosowane w innych posiadłościach zamorskich, a mianowicie: w Indochinach, na Madagaskarze, na wyspie Reunion i Martynice, Gwadelupie i w Gujanie;

4) zbyt szczupłe kontyngenty, przyznane Polsce na wywóz konfekcji i tkanin bawełnianych białych i kolorowych do Tunisu i do Afryki Zachodniej Francuskiej;

5) zbyt późny, nierównomierny podział licencyj przywozowych pomiędzy importerów francuskich, szczególnie w dziedzinie przywozu płodów rolnych;

6) zbyt wysokie cła i sposób ich obliczania, które utrudniają eksport polski wyrobów szklanych, kapsli żelatynowych, mebli giętych, siedzeń drewnianych, papieru, sukna i koców, nasion.

b) Ze strony polskiej:

1) dotychczasowe kontyngenty na przywóz z krajów zamorskich Francji były niewielkie, obejmowały zaledwie parę pozycyj polskiej taryfy celnej i były przyznawane od wypadku do wypadku, z wyjątkiem fosforytów, skór bydlęcych, rud żelaznych i sardynek, dla których przyznawane były co kwartał pewne kontyngenty, zresztą bardzo szczupłe, od czasu wejścia w życie traktatu handlowego polsko-francuskiego z dnia 22 maja 1937 r. W traktacie tym ustalone zostały tzw. listy preferencyjne, obejmujące wykazy tych nowych towarów, dla których będą mogły być przyznawane kontyngenty przywozowe. Listy te zawierają następujące artykuły (w nawiasie numery pozycyj polskiej taryfy celnej): banany, pomarańcze, mandarynki, cytryny (60 p. 1, 2, 3 i 5), daktyle (61), kakao (80 p. 1), pieprz czarny, pieprz biały, ziele angielskie, cynamon, gwoździki, kwiat gwoździkowy, imbir, kwiat muszkatołowy i gałka muszkatołowa (82 p. 4, p. 5), trzcina, trzcinka, bambus, rafia, fiber, łyko, sitowie, trawa esparto, lufa, trawa, morska (104), mika (173); oliwa (205); konserwy rybne (256); arak i rum (276); nawozy naturalne (473); skóry baranie (528 p. 2); drzewo egzotyczne (750).

W przesyłanych na kwartalne zebrania Rządowej Komisji Polsko-Francuskiej raportach Izba Handlowa Polsko-Francuska stale podkreśla konieczność udzielania regularnych kontyngentów na przywóz do Polski towarów zamorskich zarówno o charakterze surowcowym, jak: skóry surowe, fosforyty, ruda żelazna, rafia i t. d., jak i innych,

---

Dla uzupełnienia ewidencji Polsko-Francuska Izba Handlowa uprasza o zgłaszanie do biura Izby firm polskich, które mają przedstawicielstwa firm francuskich oraz tych, które pozostają w stosunkach handlowych z Francją lub jej posiadłościami zamorskimi.

---

confection, et, en Tunisie, où sont contingentés à l'importation exclusivement le ciment, les tissus de coton et les articles de confection;

2) la reunion des contingents algériens aux contingents généraux français et la distribution de licences d'importation à Paris, de sorte que l'obtention de permis d'importation pour un commerçant algérien se heurte à tant de difficultés que, le plus souvent, il renonce à *l'importation directe* et s'approvisionne de la marchandise ainsi contingentée chez les intermédiaires de Paris. Il existe seulement trois exceptions à cette règle: les bois, les engrais phosphoreux, les pommes et poires des Etats-Unis de l'Amérique du Nord, pour lesquels il y a des contingents désignés séparement pour l'Algérie, indépendamment des contingents français, dont la répartition des permis d'importation est faite directement par le Gouverneur Général de l'Algérie. En outre, il y a lieu d'ajouter que la Pologne obtient un contingent spécial pour l'exportation du bois en Algérie d'un montant d'env. 2000 tonnes par an;

3) le système de contingentement de certaines marchandises et surtout de la confection appliqué dans d'autres possesions d'outre-mer à savoir en Indo-Chine, à Madagascar, à l'Ile de la Reunion, à la Martinique, à la Guadeloupe et à la Guyane;

4) les contingents insuffisants accordées à la Pologne pour l'exportation de la confection et des tissus de coton blancs et de couleur en Tunisie et en Afrique Occidentale Française;

5) la répartition tardive et inégale des licences d'importation entre les importateurs français, particulièrement pour les produits agricoles;

6) les droits de douane trop élevés et la façon de les calculer qui rend difficile l'exportation de Pologne des articles en verre, des capsules en gélatine, des meubles en bois courbé, des sièges en bois, du papier, du drap, des couvertures et des semences.

b) du côté polonais:

1) les contingents accordés jusqu'à présent pour l'importation des pays d'outre-mer français étaient insignifiants, comprenant à peine quelques positions du tarif douanier polonais et distribués de façon irrégulière à l'exception des phosphorites, des peaux, des minerais de fer et des sardines, produits pour lesquels il était accordé, depuis l'entrée en vigueur du traité commercial polono-français du 22 Mai 1937, certains contingents trimestriels du reste insuffisants. Dans ce traité, ont été fixées des listes préférentielles comprenant les marchandises nouvelles pour lesquelles pourraient être reconnus des contingents d' importation. Ces listes contiennent les articles suivants: (entre parenthèses le No de la position du tarif douanier polonais) bananes,oranges, mandarines, citrons (60 p. 1, 2, 3 et 5), dattes (61), cacao (80 p. 1), poivre noir, blanc, herbes anglaises, cannelle, clous de girofle, fleurs de girofle, gingembre, macis et noix de muscade (82 p. 4 et 5), roseau, rotin, bambous, raphia, fibres, liber, jonc, spart, luffah, algues (104), mica (173), huile (205), conserves de poissons (256), arack et rhum (276), engrais naturels (473), peaux de moutons (528 p. 2), bois exotiques (750).

Les rapports de la Chambre de Commerce Polono-Française, envoyés aux réunions trimestrielles de la Commission Gouvernementale Polono-Française, soulignent constamment la nécessité

równie niezbędnych; jak: gąbki z Algeru, kości sepii z Tunisu, sznury kokosowe, banany z Kamerunu, sardynek z Maroka, gwoździków, cynamonu i innych towarów korzennych. Postulaty powyższe, zgłaszane przez członków Izby, są uwzględniane jedynie w listach kontyngentowych w bardzo wąskim zakresie, a przydzielane od czasu do czasu kontyngenty są całkowicie sporadyczne;

2) zbyt wysokie koszty przewozu morskiego, szczególnie przy eksporcie takich towarów, jak: meble gięte, wyroby drzewne, cyna pył cynkowy, blacha cynkowa, naczynia blaszane i emaliowane;

3) brak stałych połączeń Gdyni z Marsylią i portami Północnej i Zachodniej Afryki.

IV. ŚRODKI ZARADCZE

W pierwszym rzędzie koniecznym jest powiększenie kontyngentów dla tych polskich artykułów eksportowych, które w posiadłościach zamorskich Francji podlegają ograniczeniom kontyngentowym.

Niezbędnym wydaje się również przyznawanie przez Polskę stałych kontyngentów kwartalnych na przywóz z posiadłości zamorskich Francji tych artykułów importowych zarówno surowcowych, jak i czysto konsumpcyjnych, które od szeregu lat są przywożone. oraz tych nowych artykułów, dla nas nieodzownych i z zagranicy importowanych, które przy ewentualnym realizowaniu postulatu wzmożenia wymiany towarowej Polski i Imperium zamorskim Francji mogłyby wchodzić w rachubę, jak: kakao, .kawa, herbata, ryż, kauczuk, bawełna i t. p.

W zakresie wywozu polskiego do Algeru nieodzownym staje się postulat uzyskania odrębnych kontyngentów z repartycją na miejscu, t. j. przez Gubernatora Generalnego Algeru na następujące artykuły: szynki w puszkach i inne przetwory mięsne, fasola i inne strączkowe, cukier, szkło wszelkiego rodzaju, meble gięte, naczynia blaszane emaliowane, odzież męska, dykty.

Poważnym czynnikiem, który przyczyniłby się do wzmożenia wymiany z posiadłościami zamorskimi Francji, byłyby tranzakcje wiązane, które dotychczas w zbyt szczupłym zakresie były stosowane, a obecnie są całkowicie zawieszone. W sporadycznych tranzakcjach wiązano wywóz blachy cynkowej z przywozem cynamonu, wywóz mebli z przywozem sznurów kokosowych, proponowano wywóz mebli kompensować z przywozem kazeiny z Francji, używanej do fabrykacji fornirów. Przy tych tranzakcjach mógłby wchodzić w rachubę przywóz z posiadłości zamorskich Francji następujących towarów: fosforytów, trawy morskiej,

d'accorder des contingents reguliers pour l'importation en Pologne des marchandises des colonies françaises relevant des matieres premieres comme: les phosphorites, le minerai de fer, le raphia etc, ainsi qu'indispensables comme: les éponges de l'Algérie, les seiches de Tunisie, les cordes en coco, les bananes du Cameroun, les sardines du Maroc, les clous de girofle, la canelle et autres racines.

Les postulata ci-dessus, formules par les membres de la Chambre. sont pris en consideration dans les listes de contingents coloniaux dans une tres faible proportion et l' attribution de temps a autre de contingents pour l' importation de ces marchandises est tout à fait irrégulière;

2) les frais de transport maritime beaucoup trop élevés, particulierement à l' exportation de certaines marchandises, comme: meubles en bois courbe, articles en bois, vaisselle d'etain, poudre de zinc, tôles en zinc, ustensiles en fer blanc et émailles;

3) le manque de communications regulieres entre Gdynia, Marseille et les ports du nord et de l'ouest de l'Afrique.

IV. REMEDES

En premier lieu, vient la necessite d'augmenter les contingents pour les articles d'exportation polonais qui, dans les pays et les possessions françaises d'outre-mer, sont soumis au contingentement.

Il apparaît également indispensable que la Pologne fixe des contingents trimestriels stables pour l'importation des articles, aussi bien matières premières que de consommation, qui sont importes depuis de nombreuses années et aussi des nouveaux articles, pour ce pays indispensables et importes de l' etranger, lesquels, s'il était donné suite à nos désiderata de developper les echanges de marchandises polonaises avec le domaine français d'outre-mer, pourraient entrer en ligne de compte, comme: le cacao, le cafe, le the, le riz, le caoutchouc, le coton, etc.

Dans le domaine de l'exportation de Pologne en Algérie il est indispensable d' obtenir des contingents séparés avec répartition sur place, c' est à dire par le Gouverneur Genéral de l' Algérie pour les articles suivants: jambon en boites et autres conserves de viande, haricots et autres légumineuses, sucre, verrerie, meubles en bois courbe, articles en fer blanc emaillés, vetements d' hommes, contre-plaqué.

Un important facteur qui pourrait influer sur le développement des échanges avec les pays et les possessions françaises d'outre-mer serait les transactions liées, qui, jusqu'ici, ont ete appliquees à un cercle trop restreint et actuellement sont entièrement suspendues. Dans des transactions isolees, on liait deja l' exportation de tôles avec l'importation de la cannelle, l'exportation des meubles avec l'importation des cordes en coco; on proposait de compenser l' exportation des meubles avec l'importation de la caseine de France utilisée pour le placage. Pour ce genre de transactions, on pourrait importer des pays et des possessions françaises d'outre-mer les article suivants: phosphorites, algues, vin d'Algerie, peaux, cordes en

wina z Algerii, skór, sznurów kokosowych, gąbek z Tunisu, oliwek, daktyli, pomarańcz i cytryn z Maroka, kakao, kawy, herbaty, ryżu, korka i innych drzew egzotycznych, rafii, lufy i trawy morskiej, odpadków wełnianych, grafitu, miki itd. Ze strony polskiej nadawałby się do tego rodzaju tranzakcji według nadesłanych opinij eksport następujących artykułów: blachy i bieli cynkowej, wyrobów żelaznych ocynkowanych, mebli giętych i wyrobów z drzewa, cukru i melasy, koców, skrzynek do owoców, słodu, jęczmienia itd.

Celowym byłoby również zorganizowanie misyj gospodarczych sfer zainteresowanych do głównych krajów eksportu polskiego do Afryki Północnej, tj. Maroka, Algeru i Tunisu, lub eksporterów tych krajów do Polski, — myśl, która niejednokrotnie była poruszana na terenie Izby. Wskazanym jest również popieranie udziału Polski w targach handlowych, organizowanych w tych krajach, lub zorganizowanie stałego pokazu wzorów produkcji polskiej przy naszych konsulatach.

coco, eponges de Tunisie, huile, dattes, oranges et citrons du Maroc, cacao, café, the, riz, liège et autres bois exotiques, raphia, luffah, algues, déchets de laine, graphite, mica, etc., et exporter de la Pologne, d' après les avis recueillis: la tôle et le blanc de zinc, les produits en fer étamé, les meubles en bois courbé, les produits en bois, le sucre et la mélasse, les couvertures, les caisses pour emballage de fruits, le malt d'orge, etc.

Il serait également indiqué d'organiser une mission économique des milieux polonais intéressés aux exportations dans les principaux pays de l'Afrique du Nord, à savoir: le Maroc, l' Algérie et la Tunisie, ainsi que des exportateurs de ces pays en Pologne, projet qui a été plus d'une fois soulevé à la Chambre. Il serait également utile que l'on favorise la participation polonaise aux foires commerciales organisées dans ces différents pays ou bien qu'il y soit établi une exposition permanente des échantillons de la production polonaise dans les consulats de Pologne.

Eksport drewna polskiego do Francji i jej posiadłości zamorskich

Exportation du bois polonais en France et dans les possessions françaises d'outre-mer

Według danych Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, eksport drewna do Francji i jej posiadłości zamorskich jest obecnie prawie zupełnie zahamowany przede wszystkim z powodu zbyt niskiego poziomu uzyskiwanych cen.

I tak eksport tarcicy iglastej obrzynanej szorstkiej produkcji Lasów Państwowych, który w roku 1935/36 wynosił 4.387 stds, w roku 1936/37 spadł do 2.757 stds, a w roku 1937/38 osiągnął zaledwie 2.087 stds. Stały spadek eksportu drewna produkcji L. P. należy przypisać w pierwszym rzędzie zjawiskom ogólno-ekonomicznym, zachodzącym we Francji, jak np. zmniejszenie się ruchu budowlanego, poza tym rynek drzewny francuski cechuje obecnie wielka niepewność, powodowana ciągłym spadkiem waluty, strajkami robotników portowych i t. d.

Niezależnie od wyżej wymienionych przyczyn, które wpływają na zmniejszenie się importu drewna z innych krajów, jak i z Polski, eksport tarcicy iglastej obrzynanej napotyka na trudności w rodzaju wysokich stawek frachtowych, które uniemożliwiają wysyłkę do portów południowej Francji, Maroka i Algeru oraz na silną konkurencję drewna skandynawskiego i rosyjskiego.

Wysokie cło wwozowe, które uniemożliwiło rozpoczęty w roku 1936 eksport do Francji tarcicy iglastej struganej, podnosi znacznie cenę za materiały pochodzenia polskiego.

Dyrekcja Naczelna za pośrednictwem agentów Lasów Państwowych we Francji, zamierza eksportować tarcicę obrzynaną iglastą do kolonii francuskich w Afryce oraz na Madagaskar. Ponieważ jednak wysokie koszta przewozu uniemożliwiają sprze-

Suivant les renseignements de la Direction Générale des Forêts d' Etat de Varsovie, l' exportation du bois en France et dans les possesions françaises d'outre-mer est presque complètement arrêtée. La cause proviendrait des prix trop bas qui sont offerts.

L' exportation des madriers en bois résineux équarris provenant des Forêts d' Etat qui, en 1935/36 s' élevait à 4387 stds est tombée à 2757 en 1936/37 et en 1937/38 a été à peine de 2087.

La diminution constante de l' exportation du bois provenant des Forêts d' Etat doit être attribuée en premier lieu aux conditions générales économiques actuelles de la France comme: diminution des constructions, incertitude sur le marché du bois en France causée par la baisse du franc, grèves des ouvriers travaillant dans les ports, etc.

Indépendamment de ces causes qui ont leur influence aussi bien dans les autres pays qu' en Pologne, l' exportation des madriers en bois résineux équarris se heurte à d'autres difficultés: taux élevés des transports qui font obstacle à l' envoi dans les ports du midi de la France, du Maroc et de l' Algérie ainsi que la grande concurrence des bois de Scandinavie et de Russie.

Les taux trop élevés de douane à l' importation qui, dès 1936, ont enrayé l' exportation en France des madriers en bois résineux, augmentant considérablement le prix des produits de provenance polonaise.

La Direction Générale des Forêts d'Etat, par l'intermédiaire des agents des Forêts d' Etat en France, a l'intention d' exporter les madriers en bois résineux aux colonies françaises en Afrique et à Madagascar. Cependant, les frais de transport

daż materiałów za dewizy, wobec tego Dyrekcja Naczelna pertraktuje z jedną z firm prowadzących eksport zamorski w sprawie ewentualnego zawarcia tranzakcji wiązanych.

Jeżeli chodzi o dykty produkcji Lasów Państwowych, to eksportowane są one na wszystkie niemal dyktowe rynki świata. Z rynkiem francuskim natomiast, poza paru drobnymi transakcjami — większych transakcji na dykty Dyrekcja Naczelna nie zawierała. Od pół roku również nie zawarto żadnej transakcji z Tunisem z powodu b. niskich cen.

Najważniejszą przyczyną, uniemożliwiającą wzmożenie eksportu dykt do Francji, są b. niskie ceny, oferowane za dykty przez tamtejszych nabywców. Drugą z kolei przyczyną są wysokie cła wwozowe, które — naszym zdaniem — powodują tak niskie ceny, jakie importerzy francuscy oferują za dykty polskie.

Transakcje kompensacyjne na dykty nie były proponowane przez odbiorców francuskich.

rendant impossible la vente contre des devises, la Direction Generale est en pourparlers avec une maison d'exportation outre-mer au sujet de la conclusion éventuelle de transactions par compensation.

Le contre-plaqué provenant des Forets d' Etat est exporte sur presque tous les marches de contre-plaqué, sauf celui de France avec laquelle les transactions sont insignifiantes. Depui 6 mois il en est de meme avec la Tunisie à cause de la baisse des prix.

La raison principale de l' impossibilité de développer l' exportation du contre-plaqué en France est constituée par les prix très bas offerts par les acquereurs. En second lieu viennent les droits de douane trop eleves. Ce sont d'ailleurs ces droits qui influent sur les prix offerts par les importateurs français pour le contre-plaqué polonais.

Les transactions par compensation pour le contre-plaqué n' ont pas été proposées par les acheteurs français.

Eksport drewna objętego kontyngentem z Polski do Francji w latach 1934, 1935, 1936, 1937 i 1938 — w tonach i 1000 złotych

Exportation de Pologne en France des bois contingentes au cours des annees 1934, 1935, 1936, 1937 et 1938

(dane przybliżone — donnees approximatives)

Sortyment Assortiment	1934		1935		1936		1937		1938 I-e półrocze I-er semestre	
	ton	1000 zł.	ton	1000 zł.	ton	1000 zł.	ton	1000 zł.	ton	1000 zł.
Kopalniaki Bois de mines	4.442	157	864	29	—	—	—	—	—	—
Klody, dlużyce dębowe Bois d'oeuvre, tronches et billots en chene	25	3	424	37	297	25	9	1	—	—
Bale, belki, krawędziaki — dębowe Madriers, souches, dechets de bois en chene	28	3	—	—	7	1	—	—	20	2
Bale, belki, krawędziaki — sosnowe Madriers, souches, dechets de bois en pin	37.727	4.881	7.003	709	10.189	820	5.527	684	3.274	452
Bale, belki, krawędziaki — jodłowe, świerkowe Madriers, souches, dechets de bois en sapin	15.700	1.644	5.376	533	3.232	256	2.593	266	1.375	193
Deski i łaty nieheblowane — dębowe Planches et lattes non rabotées — en chene	427	76	164	25	428	46	153	28	71	7
Deski i łaty nieheblowane — sosnowe Planches et lattes non rabotees — en pin	9.669	1.164	4.194	465	5.479	492	3.536	402	1.301	160
Deski i łaty nieheblowane — jodłowe, świerkowe Planches et lattes non rabotees — en sapin	7.408	742	4.547	450	2.994	260	1.707	164	123	12
Deski i łaty heblowane — dębowe Planches et lattes rabotees — en chene	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deski i łaty heblowane — sosnowe Planches et lattes rabotees — en pin	—	—	—	—	35	3	—	—	—	—
Fryzy dębowe Frises en chêne	77	11	96	17	—	—	30	10	—	—
Deszczułki do opakowań Planchettes pour emballage	67	11	16	2	55	4	17	2	30	5
Słupy teletechniczne nieimpregnowane sosnowe Poteaux télegraphiques non impregnés en sapin	406	27	822	60	—	—	—	—	—	—
Inne Autres	1.919	664	2.451	658	927	318	2.026	749	751	267
Razem Total	77.895	9.383	25.957	2.985	23.623	2.225	15.598	2.306	6.945	1.098

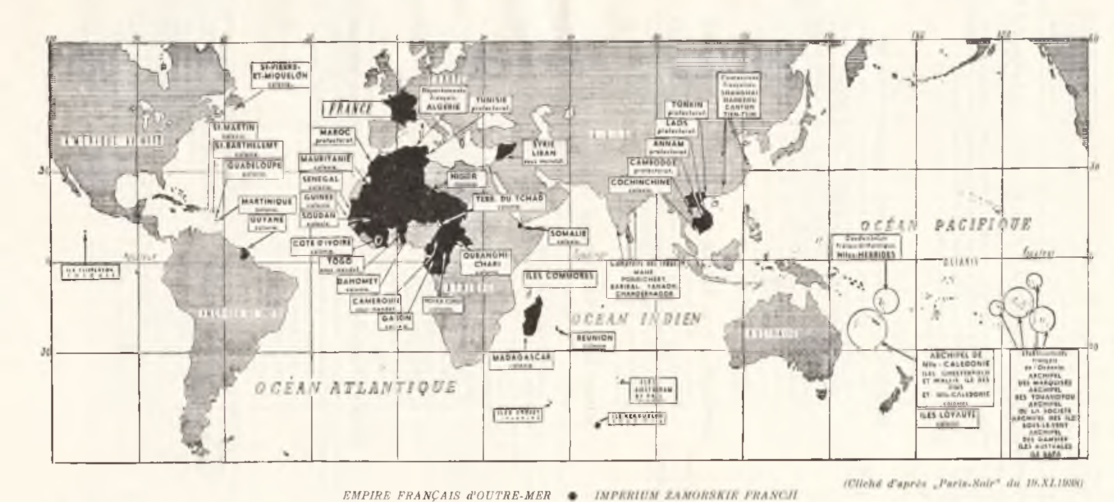
Powyższe zestawienie ilustruje eksport drewna z Polski do Francji w latach 1934, 35, 36, 37 i pierwszej połowie 1938 roku. Należy również zaznaczyć, że w pierwszych 6-ciu miesiącach 1938 roku w porównaniu do takiegoż okresu 1937 roku ogólny import do Francji tarcicy iglastej z klimatu umiarkowanego spadł z 119.305 na 53.721 ton, a import dykt z 10.665 na 2.562 ton.

Le résumé ci-dessus fait ressortir l' etat des exportations de bois de Pologne en France pendant les annees 1934, 1935, 1936, 1937 et 1938. Il y a lieu egalement d'indiquer que, pendant le premier semestre de 1938 par rapport à la meme periode de 1937, l' importation totale en France des madriers de bois résineux de climat tempere est tombée de 119.305 à 53.721 tonnes et l' importation du contre-plaque de 10.605 à 2.562 tonnes.

Główne posiadłości zamorskie Francji pod względem handlowym

Les principales possessions de l'Empire français d'outre-mer au point de vue commercial

Izby handlowe	Główne porty	Handel zagraniczny — główne artykuły w kolejności obrotów wg. danych za 1936 r.		Obroty handlowe z Polską w 1938 r. główne artykuły w kolejności obrotów	
		przywóz	wywóz	przywóz z Polski	wywóz do Polski
ALGER — Pow. 209.000 km^2 — Ludność 7.553.451					
Alger Oran Constantine Bône Bougie Philippeville Mostaganem Mascara	Oran Alger Bône Mostaganem Philippeville Bougie Djidjelli	cukier, wszelkie rodzaje maszyn, węgiel kamienny, pojazdy samochodowe, kawa, oleje mineralne, tkaniny, żelazo, stal w prętach, sery, zboża, papier zwykły, drzewo budowlane, części maszyn, artykuły gospodarstwa domowego (naczynia emaliowane)	wina, pszenica, alkohole czyste z win, ruda żelazna, mąka pszenna, kasza, wyroby mączne, tytoń w liściach i belach, alfa, moszcz z winogron, korek surowy	węgiel kamienny, naczynia emaliowane, deski jodłowe heblowane, wyroby ze szkła ozdobne, przybory sanitarne, pompy i sprężarki, wyroby ze szkła białego	rudy żelazne, fosforyty, kora z drzewa korkowego, skóry futrzane baranie, skóry futrzane koźle, daktyle, skóry surowe końskie, morszczyny, wina, oliwa, skóry surowe koźle
MAROKO — Pow. 520.000 km^2 — Ludność 6.296.000					
Tanger Casablanca Oudjda Rabat Fez Marrakech Meknes Mogador	Casablanca Port-Lyautey Rabat Safi Fedhala Mazagan Agadir Mogador	cukier oczyszczony, tkaniny bawełniane bielone, tkaniny ze sztucznego jedwabiu, cukier-mączka (surowy), tkaniny bawełniane farbowane, węgiel kamienny, herbata, tkaniny wełniane	fosforyty, zboże, jaja, nowalie, migdały bez łupki, włókna roślinne	dykty olszowe, węgiel kamienny, szynki, odzież męska wełniana i bawełniana, rury żelazne, ziemniaki, obuwie giemzowe, meble gięte malowane, polędwice peklowane, bielizna bawełniana, wędliny wszelkie	fosforyty, morszczyny, żelastwo wszelkie, rudy żelazne, sardynki, trawa morska, trzcina, odpadki wełny.
TUNIS — Pow. 125.000 km^2 — Ludność 2.608.313					
Tunis Bizerta Sousse Sfax	Sfax Tunis La Goulette Sousse Bizerta Gabes Monastir Mahdia Houmt-Souk Tabarca	artykuły mączne odżywcze, tkaniny, wyroby metalowe, marmury, kamienie, glinki, materiały pędne mineralne, artykuły kolonialne, wyroby z drzewa, garnki, szkła i kryształy, skóry i wyroby ze skór, owoce, papier, skóry i wyroby kuśnierskie, metale.	olej z oliwek, fosforyty, rudy żelazne, zboża, alfa surowa	dykty olszowe, kopalniaki, węgiel kamienny, szynki, ryż łamany, meble gięte malowane, masło, konserwy mięsne, wędliny wszelkie, mięso peklowane, deski sosnowe tarte, odzież damska i męska wełniana, naczynia blaszane emaliowane, guziki z orzecha kamiennego	rudy żelazne, fosforyty, stare żeliwo, gąbki morskie, oliwa
MADAGASKAR — Pow. 627.080 km^2 — Ludność 3.797.964					
Tananarive Ambositra Analalava Diego-Suarez Fianarantsoa Fort-Danphin Majunga Mananjary Nossi-Be Tamatave Tulear	Tamatave Majunga Diégo-Suarez Nossi-Be Tulear Morondava Mananjary Manakara Fort-Dauphin	tkaniny bawełniane, wina, oleje, bawełna farbowana, części samochodowe	kawa, wanilia, rafia, skóry surowe, groszek, skrobia i mąka, tapioka, grafit, mika	naczynia blaszane emaliowane	rafia, skóry surowe bydlęce, grafit w łuskach, plecionki, kakao surowe, olejek miętowy, mika, wanilia

(Cliché d'après „Paris-Soir" du 19.XI.1938)

EMPIRE FRANÇAIS d'OUTRE-MER ● IMPERIUM ZAMORSKIE FRANCJI

Izby handlowe	Główne porty	Handel zagraniczny — główne artykuły w kolejności obrotów wg. danych za 1936 r.		Obroty handlowe z Polską w 1938 r. główne artykuły w kolejności obrotów.	
		przywóz	wywóz	przywóz z Polski	wywóz do Polski
WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ — Pow. 477.135 km² — Ludność 3.850.653					
Grand Basam Abidjan	Grand Bassam Port-Bouét	tkaniny bawełniane, wyroby metalowe, pojazdy samochodowe, wina, maszyny i artykuły techniczne, materiały budowlane, opony	kakao w ziarnie, kawa, orzechy ziemne, drzewo hebanowe, wełna, migdały palmowe, banany	cementy, naczynia blaszane emaliowane, meble gięte lakierowane	kakao surowe, drewno drzew liściastych, bawełna surowa, karakuły surowe
SENEGAL — Pow. 201.200 km² — Ludność 1.783.797					
Dakar Kaolack Rufisque Saint-Louis Ziguinchor	Dakar Kaolack	tkaniny bawełniane, ryż, węgiel kamienny, wyroby metalowe, cukier, maszyny i artykuły techniczne, bawełna, różne wina, pojazdy samochodowe, mąka pszeniczna, obuwie, materiały budowlane	orzech ziemny w łupce, orzech ziemny łuskany, guma arabska, sisal, makuchy z ziarn oleistych, kapok, tłuszcze roślinne, bawełna	węgiel kamienny, cement, meble gięte lakierowane, naczynia blaszane emaliowane, bielizna bawełniana, drut miedziany, szynki, obuwie z gumą	ptactwo ponadto w 1937 r. stare żeliwo, gumy wszelkie
KAMERUN — Pow. 427.000 km² — Ludność — 2.298.495					
Douala	Douala Kribi Garoua	tkaniny bawełniane, wyroby metalowe, maszyny, wyciągi i esencje roślinne, ubrania i bielizna, wyroby dziane, sól	kakao w ziarnie, migdały palmowe, olej palmowy, kawa w ziarnie, orzech ziemny łuskany, banany	cement, naczynia blaszane emaliowane, deski tarte jodłowe	banany, drewno egzotyczne, kakao surowe, kauczuk
SUDAN — Pow. 1.531.275 km² — Ludność 3.570.363					
Kayes Bamako		tkaniny bawełniane, materiały budowlane, materiały pędne, maszyny rolnicze, wina i ocet, mąka	orzech ziemny łuskany i w łupce, cisal, tłuszcze roślinne, guma arabska, skóry, kapok, bawełna i wełna	naczynia blaszane emaliowane, meble gięte lakierowane, biel cynkowa	skóry surowe bydlęce
TOGO — Pow. 53.000 km² — Ludność 736.050					
Lomé	Lomé Anécho	tkaniny bawełniane, artykuły gospodarstwa domowego (naczynia emaliowane), nafta i mazut, ubrania i bielizna, tytoń w liściach, wina, artykuły perfumeryjne	kakao, migdały palmowe, wełna, kopra, olej palmowy, kukurydza, kawa i kapok	naczynia blaszane emaliowane	bawełna surowa
WYSPA REUNION — Pow. 2.400 km² — Ludność 208.933					
Saint-Denis	Galets Saint-Pierre	tkaniny bawełniane, wino, maszyny i wyroby metalowe, cement, konfekcja, beczki drewniane, węgiel kamienny	cukier, rum, wanilia, wyciągi z ziół, tapioka	meble gięte lakierowane	
SYRIA i LIBAN **Pow. Syrii 139.000 km² — Ludność 2.600.000; Pow. Libanu 10.500 km² — Ludność 800.000**					
Beyrouth	Beyrouth Tripoli Lattaquié Alexandrette	tkaniny bawełniane i przędza, żelazo, stal, wełna i tkaniny wełniane, żywe zwierzęta, jedwab i tkaniny jedwabne, benzyna, gazolina, nafta	zboża, wełna, olej z oliwek, owoce	węgiel kamienny, dykty olszowe, tkaniny wełniane, żelazo, stal, tkaniny wełniane z przędzy czesankowej, rury żelazne, dykty różne, naczynia blaszane emaliowane, szpunty, beczki bukowe, tektura	wszelkie żelastwo, skóry futrzane baranie surowe, skóry futrzane kozie surowe, rośliny lecznicze, przedmioty muzealne, rośliny garbarskie

Izby handlowe	Główne porty	Handel zagraniczny — główne artykuły w kolejności obrotów wg. danych za 1936 r.		Obroty handlowe z Polską w 1938 r. główne artykuły w kolejności obrotów	
		przywóz	wywóz	przywóz z Polski	wywóz do Polski
INDOCHINY — Pow. 742.000 km² — Ludność 23.000.000					
Saigon Haiphong	Saigon Haiphong Hongay Bengoi	tkaniny bawełniane, nafta i jej przetwory, maszyny i artykuły techniczne, wyroby metalowe, żelazo i stal, tkaniny z czystego jedwabiu, papier, produkty chemiczne	ryż, kukurydza w ziarnie, kauczuk, ryby suszone, solone i wędzone, pieprz, herbata	dykty olszowe, cerata, naczynia blaszane emaliowane, drut miedziany, pompy, sprężarki, masło	Kauczuk surowy, skóry surowe różne, szellak, kopale etc., badian, wyroby ze srebra, daktyle
INDIE — Pow. 515 km² — Ludność 287.000					
Pondichery	Pondichery Karikal	cukier, wyroby metalowe, metale, materiały mineralne palne, glinki, towary kolonialne, papier	tkaniny, artykuły przędzalnicze, wyroby złotnicze, koronki, ryż, orzechy ziemne, indygo, ryby suszone	rury żelazne	szellak, kopale etc.

Obroty handlowe Polski z Północną Afryką w 1938 r.

Les échanges commerciaux de la Pologne avec l'Afrique du Nord en 1938

W ciągu trzech pierwszych kwartałów 1938 r. wywóz z Polski do trzech krajów Francuskiej Afryki Północnej, t. j. Algeru, Maroka i Tunisu uległ nieznacznemu wzrostowi w porównaniu z tymże okresem 1937 r., wynosząc 2,949.011 zł wobec 2.777.414 zł w 1937 r. Wzrost ten jest spowodowany znacznym wzmożeniem wywozu węgla kamiennego do Algeru, który to wywóz wzrósł o połowę, wynosząc obecnie 1.728.123 zł za trzy pierwsze kwartały ub. r. w porównaniu z 1.161.011 zł za takiż okres 1937 r. W ten sposób węgiel stał się najpoważniejszym artykułem wywożonym przez nas do Algeru, gdyż wszystkich innych artykułów w liczbie 19 wywieziono w tymże czasie za sumę, wynoszącą zaledwie 42.609 zł. Z ważniejszych artykułów zasługują na uwagę naczynia emaliowane, wykazujące nawet dość znaczny, bo przeszło czterokrotny wzrost, wyroby ze szkła białego, których wywieziono niemal sześć razy więcej, i deski heblowane jodłowe.

Drugie miejsce co do wartości naszego wywozu zajmuje Maroko z kwotą ogólną 648.554 zł. Wywóz ten jednak w trzech kwartałach 1937 r. był znacznie większy i wynosił 1.057.747 zł. Tak znaczny spadek został wywołany zahamowaniem eksportu artykułów przemysłu tekstylnego i chemicznego, a także dykt, wędlin, konserw, fasoli i ziemniaków. Głównym artykułem wywozu są mimo pewnego spadku (140.138 zł wobec 174.813 zł) dykty olszowe, następnie węgiel (87.916 zł), szynki, wykazujące wzrost o jedną trzecią (56.431 zł wobec 39.355 zł), odzież męska wełniana i bawełniana, pomimo znacznego spadku i rury żelazne, których eksport wzrósł dwukrotnie. Z zakresu eksportu pionierskiego, czyli z nowych artykułów wywożonych do Maroka należy wymienić eksport obuwia juchtowego i giemzowego, wynoszący łącznie 31.639 zł i kołnierzy i łączników żelaznych 6.284 zł. Wzrósł także eksport masła z 3.561 zł na 5.066 zł. Z powyższego zestawienia widać, że obroty nasze z Marokiem mają charakter bardziej różnorodny i, że nie ma tu artykułu, którby w wywozie grał rolę równie dominującą, jak węgiel kamienny w wywozie do Algeru.

Trzecie miejsce w dziedzinie naszego wywozu zajmuje Tunis w kwocie 525.725 zł, zamiast 442.500 zł, a więc wykazujący pewien wzrost. Tendencje rozwojowe można tu zaobserwować podobne, jak w stosunku do Maroka, a więc spadek eksportu artykułów przemysłu tekstylnego, a wzrost wywozu artykułów przemysłu spożywczego. Głównym artykułem wywozowym są tu tak samo dykty olszowe, dalej kopalniaki (98.712 zł), których dotychczas nie wywożono, węgiel kamienny, szynki (wzrost przeszło trzykrotny z 19.613 zł na 66.086 zł) i jako eksport pionierski ryż łamany (62.460 zł). Ponad to zaznaczyć należy, że zwiększył się znacznie, bo aż czterokrotnie, nasz wywóz konserw mięsnych, wynosząc obecnie 17.394 zł wobec 3.890 zł w trzech pierwszych kwartałach ub. r.

Z artykułów przywozu oprócz fosforytów najważniejszym są wysoko procentowe rudy żelazne, zajmujące pierwsze miejsce w przywozie z Algeru (wzrost niemal o połowę), czwarte w przywozie z Maroka i pierwsze w przywozie z Tunisu (także wzrost o jedną trzecią). Ogółem rud przy-

wieźliśmy w trzech pierwszych kwartałach 1938 r. za 1.770.954 zł wobec 1.346.420 zł w analogicznym okresie 1937 r. Powyższy wzrost importu rud zasługuje tym bardziej na podkreślenie, że ogólny import z Afryki Północnej wydatnie się zmniejszył i wynosi 5.586.371 zł wobec 7.769.504 zł w 1937 r. W ogólnym przywozie do Polski najpoważniejszy udział przypadł w 1937 r. na Alger (4.141.030 zł), jednak w 1938 r. na pierwsze miejsce wysunęło się Maroko, dostarczając towarów za 2.492.111 zł.

Po za rudą żelazną głównymi artykułami importu do Polski są fosforyty przywożone przede wszystkim z Maroka i Tunisu. Odnośny import z Algeru wykazuje raczej tendencję zniżkową. Fosforytów przywieźliśmy w omawianym okresie czasu za 2.118.203 zł, a więc za sumę znacznie wyższą od importu rud i równocześnie wyższą od analogicznej dla r. 1937. Na dalszych już miejscach znajduje się przywóz trzciny i morszczyn z Maroka, niewykazujący tendencji zwyżkowej, import kory z drzewa korkowego z Algeru i wreszcie gąbek morskich i oliwy z Tunisu. Maleje import daktyli (o połowę), ziół leczniczych (również o połowę) i skór surowych poza końskimi. W ogóle stwierdzić należy, że import nasz z trzech krajów o które chodzi, a więc z Algeru, Tunisu i Maroka nosi wybitnie surowcowy charakter, który to charakter coraz bardziej potęguje się. Decydującą wprost rolę ma tu wybitny udział rud żelaznych i fosforytów, stanowiących obecnie 69,6% całego naszego przywozu z Północnej Afryki, w stosunku do 43,1% w ciągu trzech pierwszych kwartałów 1937 r.

K. S. F.

Możliwości eksportowe do Francuskiej Afryki Zachodniej

Les possibilites de developpement des exportations polonaises en Afrique Occidentale Française

Tkaniny bawełniane

Polska wywozi znaczne ilości tkanin bawełnianych wszelkiego rodzaju, których w 1937 r. wywieziono 15746 q za sumę 7.021.000 zł, z tego przeszło połowa do krajów egzotycznych, jak Egipt, Gujana, Palestyna, Indie, Malaje, Persja, Tunis. Mimo to do Afryki Zachodniej Polska tych tkanin wcale nie eksportuje, chociaż zapotrzebowanie tego rynku jest dosyć znaczne i obraca się stale w wysokości około 11 tysięcy ton rocznie. Głównym powodem tego stanu rzeczy są zapewne zbyt szczupłe kontyngenty, przyznawane Polsce na te tkaniny, podlegające kontyngentowaniu przy przywozie. Polska eksportuje pewne ilości tych tkanin do Niemiec, Szwajcarii, a zwłaszcza Anglii (aż 2361 q wartości 493 tysięcy złotych w 1937 r.), które to kraje same eksportują tkaniny bawełniane do Afryki Zachodniej. Prawdopodobne jest przeto, że część polskiego eksportu ulega reeksportowi do właściwego kraju przeznaczenia, jakim jest Afryka Zachodnia. Wzmożenie eksportu naszego do tego kraju byłoby więc usunięciem zbędnego pośrednictwa, a przemawia za nim fakt skurczenia się najważniejszego dla nas rynku egipskiego (7421 q wartości 3.470.000 zł) wywołanego podwyższeniem stawek celnych o 100%.

Cukier

Również i cukier mógłby stanowić przedmiot eksportu z Polski do Francuskiej Afryki Zachodniej, zwłaszcza, że zapotrzebowanie tego rynku rośnie tutaj wprost z roku na rok i wynosiło w 1935 r. 15.929 ton, w 1936 r. — 20.934 ton i wreszcie w 1937 r. — 23.888 ton. Dotychczasowymi głównymi dostawcami tego artykułu jest Belgia i Maroko. Ogromną większość zapotrzebowania (niemal 20 tysięcy ton) wchłania Sudan, z którym istnieje dogodna komunikacja przez port Dakar.

Konserwy spożywcze

Popyt na te artykuły stale rośnie, choć nie w tak silnym stopniu, jak na cukier. Głównym dostawcą są Włochy. Wydaje się jednak, że dla Polski byłyby duże możliwości zbytu, jeśli chodzi o konserwy mięsne. Należy tu przy tym podkreślić, że nasze konserwy mięsne cieszą się ogromnym powodzeniem na pobliskich rynkach Afryki północnej, jak Alger, Tunis i Maroko i, że nasz eksport tego artykułu do tych krajów bezustannie wzrasta, wykazując nierzadko cyfry wprost imponujące.

Wyroby ze szkła białego

Wszelkie wyroby ze szkła białego mogłyby również liczyć na pewny zbyt. Zapotrzebowanie Afryki Zachodniej rośnie tu bowiem w tempie o wiele wyższym niż zapotrzebowanie na cukier i wartość jego wynosi obecnie 17.374.290 fr. fr. wobec 6.887.425 w 1936 r. i 4.835.406 w 1935 r. Szkło białe idzie już z Polski na rynki egzotyczne, a mianowicie do trzech krajów północnej Afryki, do Syrii, Palestyny i Albanii. Przeszkodą byłaby konkurencja ze strony Japonii.

Możliwości powiększenia obrotów handlowych z Madagaskarem

Les possibilités d'extension des échanges commerciaux avec Madagascar

a) EKSPORT

1. **Naczynia emaliowane do użytku domowego** są importowane przez Madagaskar w wielkich ilościach z Francji, Japonii, Belgii, Czechosłowacji, Niemiec, Anglii, Węgier, Polski i Holandii. Jak z powyższego zestawienia kolejności widać, Polska w tym imporcie zajmuje jedno z ostatnich miejsc i nasz eksport, wynoszący w 1937 r. 3.618 kg wartości 25 tys. fr. fr., ustępuje dwukrotnie co do ilości, a niemal czterokrotnie co do wartości, nawet wywozowi z Węgier, wynoszącemu 7.049 kg wartości 96 tys. fr. fr. Poza naczyniami francuskimi dużym zbytem cieszą się także czeskie naczynia emaliowane, chętnie kupowane ze względu na swoją wysoką jakość i staranne wykonanie, mimo, że są droższe od towaru pochodzenia francuskiego. Zgodnie z informacjami Konsulatu R. P. w Tananariwie, naczynia emaliowane polskie mogłyby liczyć na duży zbyt.

Przy transporcie z Europy do Madagaskaru, który trwa mniej więcej około 6 tygodni, ważną jest rzeczą sposób i rodzaj opakowania wysyłanych naczyń. Skrzynki powinny być bardzo trwałe, a jednocześnie lekkie, co specjalnie ma znaczenie przy dostawach z Polski, nie korzystających z bezpośrednich połączeń okrętowych.

Naczynia do użytku domowego nie podlegają skontyngentowaniu na Madagaskarze, to też możliwości dostaw są dość znaczne. Stawki celne są analogiczne jak przy imporcie do Francji. Zapłata za dostarczony towar, w myśl zwyczajów rynkowych, następuje na warunkach kredytowych. Towar zwykle jest płatny w 60—90 dni od daty przybycia towaru do portu. Przy opracowywaniu rynku ważną jest rzeczą składanie ofert możliwie jaknajdokładniejszych, zawierających wszelkie cechy sprzedawanych przedmiotów, a więc wymiar, rodzaj, jakość oraz opakowanie.

2. **Drewno, zwłaszcza budulcowe, z poz. t. c. fr. 128 bis.** Madagaskar sprowadza wielkie ilości drewna budulcowego, ciosanego i tartego (1.681.577 kg w 1937 r. za 2.281 tys. fr. fr.), głównie ze Szwecji (977.456 kg), Francji (515.285 kg) i Norwegii (115.940 kg). Między innymi dostawcami figurują Sowiety i Dania. Wydaje się, że Polska mogłaby tu konkurencję wytrzymać, zwłaszcza, że Francja jest właściwie krajem importującym drewno, a wywóz duński ma charakter wybitnie rolniczy, a nie leśny. Z rynków egzotycznych drewno polskie dociera już do Palestyny, Egiptu, Sudanu (Anglo-Egipskiego i Francuskiego), Tunisu, Mozambiku, Algeru, Hedżasu, Płd.-Zach. Afryki, Indii Brytyjskich, Nigerii, Tangeru i Syrii. W zestawieniu tym zwrócić należy uwagę na pobliski Mozambik, mający warunki transportowe i konkurencyjne zbliżone do Madagaskaru. Do Mozambiku Polska wyeksportowała w 1937 r. kantówki sosnowej 56.907 q. za sumę 654 tys. zł.

3. **Konserwy mięsne.** Mimo, że wędliny i przetwory mięsne stanowią bardzo ważną pozycję naszego eksportu, na rynek madagaskarski Polska tych artykułów dotychczas wcale nie wysyła, mimo, że możliwości zbytu są dość duże i warunki konkurencyjne stosunkowo łatwe. W r. 1937, według danych miejscowej Dyrekcji Ceł, przywieziono na Madagaskar 218.478 kg wędlin wszelkiego rodzaju na ogólną sumę 791 tys. fr. fr., w czym z Litwy 28.088 kg wartości 89 tys. fr. fr. Przykład ten jasno wskazuje, że Polska, rozporządzająca identycznymi warunkami transportowymi co Litwa, mogłaby wywozić na Madagaskar wcale znaczne ilości wędlin.

4. **Wyroby fajansowe** są przywożone przez Madagaskar (w 1937 r. 82.450 kg za 515 tys. fr. fr.) głównie z Francji i Japonii, poza tym zaś z Niemiec i Belgii. Z uwagi na dużą chłonność rynku, istnieją możliwości zbytu dla towaru polskiego, docierającego już do innych kolonii, jak Indie Brytyjskie, Syria, Płd.-Zach. Afryka, Złote Wybrzeże i Egipt.

5. **Wyroby szklane wszelkie** (w 1937 r. 75.862 kg za 875 tys. fr. fr.) są dostarczane oprócz Francji przez Niemcy, Belgię, Czechosłowację, Danię i Szwecję. Utrata Sudetów przez Czechosłowację ograniczy do minimum zdolności eksportowe tego państwa w zakresie wyrobów szklarskich, co mógłby wykorzystać przemysł polski.

6. **Odzież męska i damska** jest już przez Polskę wywożona na wiele egzotycznych rynków. Na Madagaskarze oprócz francuskiej występuje poważna konkurencja belgijska (41.218 kg); ta ostatnia głównie w zakresie używanej.

7. **Tkaniny bawełniane** są sprowadzane na Madagaskar w bardzo znacznych ilościach (w 1937 roku 4.897.804 kg za 118.933 tys. fr. fr.) głównie z Francji, Indochin, Indii Brytyjskich i Anglii. Mimo ciężkich warunków konkurencyjnych, możnaby tu znaleźć pewne możliwości zbytu, tym ważniejsze, że bardzo chłonny rynek egipski zredukował ostatnio swoje zakupy do połowy w związku z wydatną podwyżką ceł.

8. **Świece.** Madagaskar zaopatruje się w świece (w 1937 r. 41.031 kg za 322 tys. fr. fr.) przede wszystkim w Indochinach i Francji. Między dostawcami figuruje jednak i Kanada (102 kg za 1 tys. fr. fr.). Istnieją więc pewne możliwości dla eksportu polskich świec parafinowych, które już są wywożone do Konga Belgijskiego i Maroka.

9. **Obuwie gumowe** jest sprowadzane na Madagaskar w dość znacznych ilościach. W r. 1937 przywieziono 81.931 par wartości 874 tys. fr. fr. Polska mogłaby więc wziąć udział w tym eksporcie z powodzeniem, wywożąc już do Maroka i Indii Holenderskich (do tego ostatniego kraju w 1937 r. za sumę 91 tys. zł), tym bardziej, że osłabnie zapewne konkurencja czechosłowacka, stanowiąca przeszło 12% przywozu gumowego obuwia na Madagaskar.

b) IMPORT

Z artykułów sprowadzanych przez nas z Madagaskaru na pierwsze miejsce wysuwają się **rafia, grafit, skóry bydlęce i kakao.** Z innych artykułów, stanowiących przedmiot wywozu tej kolonii, na uwagę zasługuje **wanilia,** stojąca w ogólnym zestawienu eksportu na trzecim miejscu, po kawie, stanowiącej 20% całego eksportu z Madagaskaru, i skórach surowych, stanowiących 10,3% tego eksportu. Eksport wanilii z Madagaskaru wynosi 9,8%, przy czym do Polski wanilia ta nie jest bezpośrednio wywożona, gdyż zaopatrujemy się w nią prawie wyłącznie we Francji, z której w 1937 r. przywieźliśmy tego artykułu za 360 tys. zł na ogólną wartość całego naszego przywozu tego towaru 377 tys. zł.

Jako dalszy artykuł, który mógłby być sprowadzany przez Polskę, należy wymienić **tapiokę** (3,8% wywozu tej wyspy), sprowadzaną przez nas przeważnie z Belgii (w 1937 r. za sumę 384 tys. zł na ogólną sumę naszego odnośnego przywozu 415 tys. zł), a więc nie bezpośrednio, i ponad to w skromnych ilościach z bardziej niż Madagaskar oddalonych od nas Malajów Brytyjskich.

Tak samo jeśli chodzi o **goździki** (3,7% wywozu kolonii), sytuacja jest podobna, skoro przychodzą one do nas z Indii Holenderskich i Zanzibaru, mniej więcej po połowie przywozu z lekką przewagą Indyj. Tymczasem Indie Holenderskie same sprowadzają znaczne ilości goździków i to właśnie z Madagaskaru (w 1937 r. 193.435 kg. za 1.410 tys. fr. fr.). Dodać jednak należy, że dla wydatniejszego ożywienia wzajemnych stosunków handlowych między Polską a Madagaskarem niezbędne jest uruchomienie bezpośredniej linii okrętowej, łączącej port gdyński z jednym z ważniejszych portów tej wyspy, jak np. Tamatawe.

Z prac Studium Eksportowego Izby

Extraits de l'Etude faite par la Chambre sur les exportations

1. Wpływ aneksji Sudetów na możliwości eksportowe do Francji

Ostatnie zmiany granic Czechosłowacji, a zwłaszcza włączenie do Niemiec wysoko uprzemysłowionego okręgu sudeckiego, zmniejszyły znacznie możliwości eksportowe tego kraju w zakresie szeregu artykułów. Lukę wywołaną tymi przesunięciami na rynku francuskim może zastąpić swoimi wyrobami producent polski i już obecnie spotykamy się z tym, iż importerzy francuscy sami zgłaszają się o polecenie im odpowiednich eksporterów polskich.

Nowe możliwości eksportowe otwierają się narazie dla następujących branż: przemysł drzewny (poszukiwane są patyczki do stor i rolet), przemysł pierzowy (rurki z piór, służące do wyrobu wykałaczek), przemysł szczotkarski (włosie królicze na pędzelki i szczecina na szczoteczki do zębów), przemysł rzeźniczy (sztuczne jelita do wędlin) i wreszcie przemysł wyrobów słomianych i słomkowych. Wydaje się jednak, że powyższe możliwości eksportowe będzie można znacznie rozszerzyć na cały szereg innych jeszcze artykułów.

2. Zioła i rośliny używane w lecznictwie

Zioła i rośliny lecznicze pochodzenia polskiego cieszą się wielkim popytem na rynku francuskim. Szczególnie duże zapotrzebowanie jest na czarne jagody i borówki, pył widłaka (lycopodium) i pączki sosny. Towar polski ma tu już wyrobioną markę i wielkie firmy farmaceutyczne i hurtowe importowe pozostają w stałych i ożywionych stosunkach z dostawcami polskimi.

3. Żołędzie suche do tuczenia trzody

Według danych Konsulatu R. P. w Marsylji, na południu Francji istnieją duże możliwości zbytu dla żołędzi suchych, nierozdrobionych, używanych tam w wielkich ilościach do tuczenia nierogacizny. Artykuł ten jest sprowadzany przez członków marsylijskiego Syndykatu Hodowli Trzody Chlewnej.

Odpowiednie oferty należy kalkulować cif Marsylja, przy czym towar winien być starannie wysortowany i pakowany w worki. Jednorazowe zamówienia obracają się przeważnie w granicach 25 — 50 ton.

Stawka celna na żołędzie wynosi fr. fr. 4,80 za 100 kg, dochodzi jednak do niej jeszcze dodatkowa opłata w wysokości 8,7% ad valorem i 1% opłaty stemplowej. Ponieważ przywóz żołędzi do Francji podlega systemowi kontyngentowemu, odbiorcy muszą przeprowadzić formalności potrzebne dla uzyskania licencyj przywozowych.

4. Pierze i puch

Według danych Konsulatu R. P. w Marsylji również i pierze wraz z puchem stanowią artykuł pożądany na południu Francji. Dotychczas Marsylja zaopatrywała się w pierze na rynkach: japońskim, sowieckim, niemieckim, czechosłowackim i włoskim.

Odbiorcy marsylijscy sprowadzają puch i pierze bądź w stanie surowym, świeżym i odkurzonym, bądź jako towar już używany. Przywóz odbywa się w belach, lub workach od 50 do 100 kg, a następnie jest sortowany na miejscu sprzedaży do paczek papierowych, stosownie do zamówień poszczególnych odbiorców. Sortowanie odbywa się według czterech kolorów: białego, szarego, jasnoszarego i mieszanego (tout venant).

Puch, pochodzący z gęsi i kaczek, sortowany i klasyfikowany jest według wymagań handlowych rynku francuskiego, przy czym zasadnicze gatunki są następujące: pół puch, zawierający średniowkę szarą lub cienką z kaczki, pół puch z kaczki mieszany, pół puch mieszany z kaczki i gęsi, pół puch z gęsi, $^3/_4$ puchu gęsiego i $^1/_4$ puchu kaczego. Puch szary, jasno-szary, puch gęsi mieszany, puch gęsi pół biały, puch kaczy pół biały,

puch gęsi wyższego gatunku srebrzysty i puch gęsi wyższego gatunku $^{3}/_{4}$ biały.

Puch biały zwykły, mieszany, extra biały i extra najwyższego gatunku.

Pierze z drobiu podlega następującej zasadniczej klasyfikacji: pierze poślednie (stare) oczyszczone i odkurzone, pierze myte wyższego gatunku oraz pierze kapłonie.

Pierze kapłonie: pół rude, pół rude wyższego gatunku i w $^{3}/_{4}$ extra białe. Znajduje się również w handlu pierze kapłonie białe wyższego gatunku.

Pierze kacze: myte jasno-szare, extra i żywe.

Pierze gęsie: myte, szare, pół białe, $^{3}/_{4}$ białe, żywe wyższego gatunku i extra.

Ceny puchu i pierza zależne są od gatunku towaru. Dostawcy francuscy na początku listopada ub. r. oferowali: 1) pierze gęsie extra białe fr. fr. 24 za kg, 2) pierze gęsie szare fr. fr. 14, 3) pierze kapłonie (jasne) fr. fr. 6 za kg z dostawą do magazynu.

W stosunkach z zagranicznymi dostawcami towar jest płatny gotówką przy przedłożeniu dokumentów przewozowych, lecz po uprzednim sprawdzeniu towaru w chwili jego nadejścia.

Oferty polskich eksporterów winny zawierać ceny cif Marsylia lub franco granica francuska.

Stawka celna wynosi na:

a) puch surowy i preparowany fr. fr. 85 od 100 kg.

b) pierze surowe, niepreparowane, tylko wysuszone — zwolnione jest od cła przywozowego,

c) pierze preparowane: fr. fr. 85 od 100 kg.

Ponadto pobierane są również następujące opłaty dodatkowe:

1) taksa „de circulation“ w wysokości 8,7% wartości towaru,

2) opłata stemplowa: 1% od sumy przypadającej z tytułu opłat celnych.

Przywóz do Francji puchu i pierza nie jest skontyngentowany.

5. Części rowerowe

Szerzona od pewnego czasu we Francji propaganda w kierunku rozpowszechniania rowerów przyczynia się do stale wzrastającego zapotrzebowania na ten środek lokomocji. Ponieważ departamenty Południowej Francji przedstawiają b. pomyślne warunki pod względem turystycznym i sportowym, rowery i ich części składowe znajdują coraz liczniejszych nabywców.

W handlu znajdują się głównie rowery fabrykacji francuskiej, natomiast ich części składowe są częściowo importowane z zagranicy, a specjalnie z Niemiec. W związku z powyższym konsulat R. P. w Marsylii sygnalizuje znaczne możliwości eksportowe dla zainteresowanych firm polskich.

Przy nawiązywaniu stosunków handlowych z rynkiem niezbędne jest nadsyłanie dokładnych ofert oraz katalogów ilustrowanych z dokładnym opisem technicznym poszczególnych artykułów w języku francuskim.

Bliższych informacji udziela Izba na miejscu.

Chronique économique

Partie française

Reglementation des echanges commerciaux entre la France et la Pologne

Accords economiques polono-français

Le traite de commerce polono-français du 22 Mai 1937 ainsi que le système des contingents, du fait qu'ils ne furent denonces par aucune des parties, ont ete automatiquement renouveles pour un delai d'un an. L'accord de paiement de la meme date a ete egalement prolonge pour l'annee 1939 pour le moment jusqu'au 15 Fevrier seulement'

En ce qui concerne l'accord touristique polono-français qui expire au mois de Juin, il doit etre renouvele à l'aide de negociations directes dont la date n'est pas encore fixée.

L'accord touristique est lie, comme on le sait, de façon organique avec les transactions de marchandises polono-françaises, a savoir que 20% de l'excédent de valeur des exportations polonaises en France, par rapport aux importations de France en Pologne, sont destines à couvrir les frais de devises du tourisme polonais en France.

La balance des transactions polono-françaises doit donc montrer un solde favorable pour la Pologne si le mouvement touristique en France doit etre finance par la Pologne.

Travaux de la Commission Gouvernementale Mixte Polono-Française

Le 14 Novembre 1938 ont eu lieu a Paris les debats trimestriels de la Commission Mixte de contrôle des échanges polono-français.

Sur la base des comptes detailles concernant les échanges de marchandises polono-français pour la dernière période, la Commission a delimité les contingents pour l'importation française pour le ler trimestre 1939 et a liquidé un certain nombre de questions liées avec l'exportation polonaise en France et aux possessions françaises d'outre-mer.

Vers le 15 Février 1939 aura lieu à Varsovie la prochaine réunion trimestrielle de la Commission Gouvernementale Mixte dans le but de fixer les contigents des importations de France et des exportations de Pologne en France pour le 2-ème trimestre 1939.

Projet de compensation partielle dans les echanges de marchandises polono-français

Suivant le communiqué du Conseil du Commerce Exterieur de la Republique de Pologne, dans le but d'augmenter les echanges réciproques de marchandises entre la Pologne et la France, il a ete projeté de faire entrer en vigueur — en dehors du plan normal des echanges elabore

d'apres les principes deja existants — des transactions par compensation dans un groupe de marchandises fixees d'avance d'un cote et de l'autre.

Dans ce but, il a ete etabli des listes sur lesquelles figurent les marchandises qui pourront faire l'objet des transactions normales uniquement d'apres le systeme actuellement en vigueur.

Les questions d'organisation qui sont liees avec l'introduction des echanges par compensation seront discutees a la prochaine reunion de la Commission Gouvernementale Polono-Française qui doit avoir lieu a Varsovie vers le 15 Fevrier prochain.

En tous cas, le projet ci-dessus de compensation partielle n'entrerait pas en vigueur avant le 1er Avril 1939.

Commerce exterieur polonais

Utilisation des permis d'importation en cas de retour des marchandises a l'etranger

Le Ministere des Finances, par sa circulaire du 6.XII.1938, (C. 173 L. D. IV 27.109/38), a specifie aux autorites douanieres interessees que dans les cas ou des marchandises importees seraient retournees a l'etranger, les permis d'importation delivres par le Min. de l'Industrie et du Commerce, sur la base desquels ces marchandises ont ete importees, ne peuvent pas etre a nouveau utilises.

Par consequent, de nouvelles demandes de permis doivent etre deposees pour les marchandises qui sont importees a la place de celles qui ont ete retournees.

Dans ce cas, les interesses faisant des demarches pour obtenir ces nouveaux permis sans acquittement des droits de manipulation qui sont habituellement perçus, doivent joindre a leur demande la quittance de douane prouvant le retour a l'etranger des marchandises.

A cet effet, l'Office de douane indique, sur le document servant de base a l'exportation, la date et le numero du permis a l'aide duquel la marchandise a ete, en premier lieu, dedouanee au moment de son importation.

Instructions concernant les attributions de contingents supplementaires dans un but d'exportation

Le Ministere de l'Industrie et du Commerce a emis une ordonnance codifiant les dispositions existantes au sujet de l'attribution de contigents supplementaires pour l'importation des matieres premieres ou des produits mi-fabriques devant etre transformes en Pologne et ensuite exportes sous forme de produits finis.

Ces dispositions se rapportent a tous les cas pour lesquels ne peuvent entrer en ligne de compte les decrets sur les echanges ayant en vue le perfectionnement des marchandises.

Le Ministere de l'Industrie et du Commerce donnera une suite favorable aux demandes, seulement si elles repondent aux conditions suivantes:

1. La firme desirant recevoir un contingent d'importation supplementaire pour des buts d'exportation doit en faire la demande au Ministere de l'Industrie et du Commerce, section du commerce exterieur, par l'intermediaire de la Chambre de l'Industrie et du Commerce de la region du demandeur.

2. la Chambre de l'Industrie et du Commerce, reconnaissant l'interet economique de la transaction proposee par la firme, doit exercer un contrôle pour verifier si la transaction a bien ete effectuee conformement aux prescriptions du Ministere de l'Industrie et du Commerce.

3. Si les matieres premieres importees proviennent de pays a compensation de devises, l'exportation peut avoir lieu seulement dans des pays a compensation de devises.

4. Si les matières premières importées proviennent de pays soumis au clearing, l'exportation peut avoir lieu aussi bien dans ces pays que dans les pays a compensation de devises.

5. La Chambre de l'Industrie et du Commerce doit indiquer le delai dans lequel les matieres premieres transformees doivent etre exportees et envoyer au Ministere de l'Industrie et du Commerce un rapport concernant l'exportation effectuee par la firme en se referant aux documents d'exportation.

6. La Chambre de l'Industrie et du Commerce interessee, si une suite favorable a ete donnee par le Ministere de l'Industrie et du Commerce a la motion, est autorisee par ecrit par ce Ministere a delivrer a la firme le permis d'importation.

7. Les copies des permis d'importation destinees a la banque et delivrees dans ce but doivent etre munies de la clause „destine a l'exportation".

8. Les maisons signifiant leur intention de payer les matieres premieres ou les produits mi-fabriques au moyen des sommes de leur compte de devises E. peuvent obtenir des contingents supplementaires dans un but d'exportation sans etre tenues de soumettre l'exportation qui a ete faite au contrôle de la Chambre de l'Industrie et du Commerce. Dans ce but, au moment ou elles font leur demande, les firmes doivent indiquer le montant des devises figurant au compte E. Cependant la valeur du contingent supplementaire ne doit pas depasser le solde du compte E. a cette date.

9. La copie destinee a la banque de devises sera alors munie de la clause „payable a l'aide du compte de devises E.".

Legislation fiscale

Déduction du revenu des interets arrieres capitalises

Dans les attendus de sa sentence du 2.VI.1938 (L. Rej. 4817/36) le Trib. Adm. Supr. a etabli le principe legal que les interets arrieres capitalises ne peuvent pas etre consideres comme realisation de revenu en especes ou en valeurs monetaires (art. 8 de la loi sur l'impôt sur le revenu) donc comme revenu soumis a l'imposition.

Le creancier qui ne reçoit pas les interets qui lui sont dus dans les delais prevus est autorise, s'il le desire, a capitaliser ces interets et a se faire rembourser par versements a termes. Sans tenir compte de la forme legale que constitue cet acte au point de vue economique, cet ajournement du paiement des interets ne peut pas etre considere comme revenu soumis a l'imposition.

Pertes sur les fonds de roulement

Dans les attendus de sa sentence du 2.IX.1938 (L. Rej. 2816/36 2819/36 3693/37 2696/37) Le Trib. Adm. Supr. a decide que les pertes sur les fonds de roulement d'une entreprise industrielle ou commerciale places dans des banques en compte courant, constituent, suivant l'art. 6 de la loi sur l'ordination de l'impôt sur le revenu, des frais défalquables du revenu realisé.

En effet, ces pertes sur un compte-courant en banque, en vertu des régles régissant les entreprises, n'ont pas un autre caractere que celui de pertes sur des creances commerciales par suite de credits accordes pour des marchandises comme: pertes sur la valeur des stocks de matieres premières, produits mi-fabriques et produits finis, et constituent des pertes d'exploitation, de meme que l'assurance et la conservation du revenu constituent incontestablement pour l'entreprise l'un des elements de formation ou une partie des frais d'acquisition.

Legislation douaniere

Tarification douaniere des marchandises importees

L'ordonnance du Ministre des Finances du 12 Decembre 1938 (Journ. des Lois de la Rép. de Pol. No 102 du 29.XII.1938) precise les positions du tarif douanier d'importation pour les marchandises importees de l'etranger dont la tarification douaniere presentait, jusqu'à present, des incertitudes. Comme annexe a cette ordonnance, est publiee une longue liste de marchandises avec les indications correspondantes du tarif douanier polonais d'apres lesquelles le dedouanement de ces marchandises sera desormais obligatoire.

Sous-Office des Douanes a Trzyniec

Le Ministere des Finances par son ordonnance du 17 Decembre 1938 (Journ. des Lois de la Rep. de Pol. No 104 du 31.XII.1938), a decide de creer un sous-office des douanes au siege de l'entreprise „Górnicza i Hutnicza Spółka Akcyjna" (Societé Anonyme des Mines et des Forges) a Trzyniec, chargé du dedouanement des matiéres premieres importees de l'etranger et destinees a la fabrication de ladite entreprise, ainsi que des marchandises produites par ces établissements et exportées a l'étranger.

Modification des dispositions exécutoires de la loi sur la douane

Le ler Janvier 1939 est entrée en vigueur l'ordonnance du Ministre des Finances du 21.XI. 1938 (Journ. des Lois de la Rép. de Pol. No 95/1938 pos. 641) concernant la modification des dispositions exécutoires de la loi sur la douane du 9.X. 1934 (Journ. des Lois de la Rep. de Pol. No 90/1934 pos. 820).

Reglementation des transferts

Execution des paiements en Pologne par les representants de commerce

La Commission des Devises a precise qu'il est interdit aux representants de commerce d'effectuer des paiements en Pologne sur leurs propres fonds pour couvrir des frais des commettants étrangers, comme équivalent à une attribution de crédits a un etranger, (art. 9 du décret sur les devises) ou de mise à la disposition d'un étranger de moyens de paiement (art. 3 du décret sur les devises).

La circulaire de la Commission des Devises No 7 partie II permet ce genre de paiements seulement dans le cas ou le representant les effectue avec les fonds de l'étranger, c' est à dire avec les fonds encaissés pour son compte et seulement dans les limites du solde créditeur de son compte.

Communications

Envois par poste d'echantillons de graines

A partir du ler Janvier 1939, la Ministére des Postes et des Télégraphes de Pologne autorise l'envoi par poste d'échantillons contenant des graines sous forme d'enveloppes ou de sacs en tissu transparent, permettant de reconnaître leur contenu. En outre, il est permis d'indiquer sur ces echantillons le résultat de l' analyse.

Kronika gospodarcza

Część polska

Reglamentacja obrotów handlowych pomiędzy Francją i Polską

Układy gospodarcze polsko-francuskie

Polsko-francuski traktat handlowy z dnia 22 maja 1937 r. oraz system kontyngentowy, wobec niewypowiedzenia ich przez żadną ze stron, zostały automatycznie przedłużone na dalszy okres roczny. Układ płatniczy z tejże daty został narazie przedłużony do 15 lutego 1939 r. Co się tyczy polsko-francuskiej umowy turystycznej, która wygasa w czerwcu r. b., to ona ma być odnowiona w drodze bezpośrednich rokowań, których termin nie jest jeszcze ustalony. Układ turystyczny, jak wiadomo łączy się organicznie z polsko-francuskim obrotem towarowym w ten sposób, że nadwyżka wartości naszego eksportu do Francji nad importem francuskim do Polski w wysokości 20% — przeznaczona jest na pokrycie kosztów dewizowych turystyki polskiej do Francji. Obrót polsko-francuski musi więc wykazywać saldo dodatnie dla Polski, o ile ruch turystyczny do Francji ma być sfinansowany przez Polskę.

Prace Mieszanej Komisji Rządowej Polsko-Francuskiej

W dniu 14 listopada 1938 r. odbyły się w Paryżu kwartalne obrady Mieszanej Komisji Rządo-

wej kontroli obrotu polsko-francuskiego. Na podstawie szczegółowych obliczeń, dotyczących wymiany towarowej polsko-francuskiej za ubiegłe okresy, zostały ustalone kontyngenty przywozowe francuskie na I kwartał 1939 r. oraz załatwione różne sprawy, związane z eksportem polskim do Francji i jej posiadłości zamorskich.

W połowie lutego 1939 r. odbędzie się w Warszawie następne kwartalne zebranie Mieszanej Komisji Rządowej dla ustalenia kontyngentów przywozowych francuskich oraz kontyngentów na wywóz z Polski do Francji na II kwartał 1939 r.

Projekt częściowej kompensacji w obrotach towarowych polsko-francuskich

Według komunikatu Rady Handlu Zagranicznego Rz. P., w celu powiększenia wzajemnych obrotów towarowych między Polską a Francją, wyłoniony został projekt wprowadzenia w życie — oprócz normalnego planu wymiany, opracowywanego według dotychczasowych zasad — obrotów kompensacyjnych w grupie ustalonych z góry towarów po jednej i po drugiej stronie. W tym celu opracowane zostały listy towarowe negatywne, obejmujące towary wyłączone spod kompensacji, które będą mogły być przedmiotem transakcyj jedynie w dotychczasowej normalnej drodze. Pozostały jeszcze do ustalenia sprawy organizacyjne, związane z wprowadzeniem transakcyj kompensacyjnych, które będą omawiane na najbliższym zebraniu Komisji Rządowej Polsko-Francuskiej, mającym odbyć się w Warszawie w połowie lutego 1939 r. W każdym bądź razie powyższy projekt częściowej kompensaty nie wszedłby w życie wcześniej, jak z dniem 1-go kwietnia 1939 r.

Handel zagraniczny Francji

Kontyngenty dodatkowe przyznane Polsce na przywóz do Francji na 1939 r.

Na przywóz z Polski do Francji zostały na razie przyznane na 1939 r. następujące kontyngenty dodatkowe:

pozycja francuskiej taryfy celnej	nazwa towaru
93 bis	wyroby cukiernicze
325	klej kostny i skórny
440 etc.	tkaniny wełniane odzieżowe
Ex 460 E	odzież gotowa z tkanin innych niż jedwabne męska i kobieca
515	gremple
Ex 516	maszyny włókiennicze
517	samoprząśnice wózkowe
517 bis	maszyny przędzalnicze inne
524 bis G	aparaty radiowe z podziałem na aparaty i części po 50 gr i wyżej oraz części poniżej 50 gr
Ex 590	meble gięte
Ex 604	płyty do patefonów w języku polskim lub żydowskim
627	stożki kapeluszowe wełniane

Stosowanie ograniczeń importowych w zakresie siedzeń, części siedzeń i mebli innych niż meble gięte (objętych pozycjami 591, 591 bis, 592 i 592 bis francuskiej taryfy celnej), zostało na razie zawieszone.

Kredyty eksportowe

Rozporządzenie z dnia 21.XII.1938 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. z dn. 4.I.1939 r.) ustala warunki regulacji pewnych odszkodowań, przyznanych eksporterom francuskim na zasadzie ustawy z dnia 22.VIII.1936 r., dotyczącej gwarancji kredytów udzielonych w transakcjach eksportowych z zagranicznymi nabywcami prywatnymi.

Import zwierzyny i dziczyzny do Francji

Zarządzeniem Ministerstwa Rolnictwa z dnia 26.XII.1938 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 303 z 27.XII. 1938 r.) przywóz gryzoniów domowych i dzikich, żywych i martwych, jak również i skór świeżych i solonych, może odbywać się jedynie przez urzędy celne Kehl i Bellegarde. Jednocześnie został dopuszczony przywóz tych towarów z Rumunii, Węgier, Jugosławii tak, że pozostał jedynie w mocy wprowadzony zarządzeniem z dnia 13.XII.1938 r. zakaz przywozu tej zwierzyny i skór z następujących krajów: Czechosłowacji, Bułgarii, Albanii, Grecji, Turcji, Z.S.R.R. i z terytoriów austriackich i czechosłowackich, ostatnio przyłączonych do Niemiec.

Cła wywozowe francuskie

Dekretem z dnia 3.XII.1938 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. z dn. 7.XII.1938 r.) wprowadzone zostało cło wywozowe od trawy mietlicowej gatunku alfa z poz. ex 145 w wysokości 3 fr. od 100 kg brutto i trzema dekretami z 30.XI.38 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 297 z 12.XII.1938 r.) wprowadzone zostało cło wywozowe od makuchów lnianych w wysokości 10 fr. od 100 kg brutto i dla innych makuchów z poz. ex 166 i ex 166 bis w wysokości 3 fr. od 100 kg br. Zostały również zwolnione od cła przywozowego makuchy oleiste z poz. 166 t. c. fr.

Rozszerzenie zasad kontyngentowania

Dekretem z 30.XI.38 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 285 z dn. 6.XII.38 r.) rozszerzone zostały zasady kontyngentowania na pewne kategorie ołówków przywożonych do Francji, a także i kredek rysunkowych z poz. t. c. fr. ex 301 p. 3, 4, 5, 6, 7. Odnośne kontyngenty kwartalne wynoszą dla ołówków z p. 3 i 4 — 53,80 q, z p. 5 i 6 — 53 q i z p. 7 — 74,15 q. Odnośne pozwolenie przywozu wydaje Generalna Dyrekcja Celna na wniosek Comite Interprofessionnel w Paryżu, Av. Marçeau 64, w którym zainteresowani importerzy powinni udowodnić deklaracjami celnymi przywóz tych ołówków w 1937 r.

Z dniem 1.I.1939 r. skontyngentowany został również przywóz do Francji luster zwykłych i szlifowanych, płyt szklanych i szkła do szyb z poz. t. c. fr. Nr 348, 348 bis, 348 ter, 348 quater, 348 quiquies, 349, 349 bis, 349 quater, 351 i 351 bis. Odnośne pozwolenia przywozu wydaje Comite Interprofessionnel Luster i Szyb w Paryżu 32, rue de Paradis, na zasadzie udowodnionego przywozu zainteresowanych importerów w ciągu 1937 r.

Zmiany ceł przywozowych we Francji

Dwoma dekretami z dnia 30.XI.38 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 284 z dn. 4.XII.1938 r.) zmienione i podwyższone zostały cła od przywożonych do Francji

barwników z węgla kamiennego z poz. t. c. fr. Nr 294, A, B, C i innych towarów, jak dźwigi i instrumenty wagowe z poz. t. c. fr. 525 bis, C1 i C2, wyroby z żelaza i stali z poz. t. c. fr. 558 i meble inne niż gięte i ich części z poz. t. c. fr. 592 i 592 bis. Drugim dekretem ustanowiona została podwyżka celna na tłuszcze następujące: łój utwardzony dla produkcji mydła i nieutwardzony, smalec wieprzowy dla celów przemysłowych, oleomargaryna, tłuszcze spożywcze, tran rybi, oraz nasiona i owoce oleiste, tłuszcze roślinne, kwas olejowy, farby zaprawione na oleju, mydła pachnące i inne, ceraty oraz tkaniny powleczone masą oleistą.

Podwyższenie taryfy opłat portowych

Trzema dekretami z dnia 28.XII.38 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 305 z dn. 29.XII.1938 r.) wprowadzone zostało podwyższenie taryfy opłat portowych w Marsylii, Havrze i Cherbourgu. Opłaty w Marsylii i Havrze podwyższone zostały zarówno od zawijających statków, jak i towarów oraz pasażerów. Podwyższenie taryfy opłat portowych w Cherbourgu dotyczy jedynie ruchu pasażerskiego.

Zwrot ceł od towarów polskich

Zarządzeniem Ministerstwa Rolnictwa z dnia 7.I.1939 r. ustalony został kontyngent w wysokości 2000 q dla mięsa baraniego świeżego, a także i mrożonego z poz. t. c. fr. ex 16 A. W granicach powyższego kontyngentu będzie przysługiwał Rządowi Polskiemu zwrot różnicy cła wg. taryfy minimalnej od przywożonego mięsa za IV kwartał 1938 r.

Ustawodawstwo gospodarcze

Reglamentacja, dotycząca cudzoziemców we Francji, prowadzących swe przedsiębiorstwa w przemyśle lub handlu

Dekretem z dnia 12.XI.1938 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 266 z 13.XI.1938 r.) wszyscy cudzoziemcy, zajmujący się przemysłem lub handlem we Francji, obowiązani są pod rygorem utraty prawa prowadzenia swych przedsiębiorstw i ewentualnego ich zamknięcia uzyskać kupiecką kartę osobistą („Carte d'identite de commerçant“) od prefektury tego departamentu, na terenie którego cudzoziemiec wykonywa swój zawód.

Współpraca gospodarcza polsko-franc.

Roboty na magistrali kolejowej Śląsk — Gdynia

Francusko - Polskie Towarzystwo Kolejowe przedłożyło Ministerstwu Komunikacji szczegółowy projekt prac, które mają być wykonane w ciągu roku 1939 na magistrali kolejowej Śląsk — Gdynia. Program ten badany jest obecnie przez Ministerstwo Komunikacji i jak słychać ma być niebawem zatwierdzony. Narazie prowadzone są roboty przy wykańczaniu linii jednotorowej, które można wykonywać w obecnych warunkach klimatycznych. Wybudowana już odnoga kolejowa Siemkowice—Krasznica zostanie uruchomiona i oddana do użytku w dniu 20 bm. Dobiegają końca rokowania między Min. Komunikacji a Francusko-Polskim Towarzystwem Kolejowym o odstąpienie temu towarzystwu przez polski zarząd kolejowy 30 lokomotyw.

Targi Francuskie

Tegoroczne Targi w Bordeaux i w Lyonie

XIII Międzynarodowe Targi kolonialne i rolnicze w Bordeaux odbędą się w r. 1939 w okresie od 11 do 26 czerwca.

Międzynarodowe Targi Lyońskie odbędą się od 11 do 21 marca 1939 r. Uczestnikom w tych Targach, jak również zwiedzającym, przyznane są zniżki kolejowe, wynoszące od 25 do 40%.

Wszelkich informacyj, dotyczących tych Targów, udziela biuro Izby.

Posiadłości zamorskie Francji

Reglamentacja przywozu zagranicznego wyrobów włókienniczych

Rozporządzeniami Ministra Handlu i Przemysłu z dnia 31.XII.1938 r., ogłoszonymi z Dz. U. Rz. Fr. z dnia 12.I.1938 r. ustalone zostały kontyngenty na 1939 r., na przywóz z zagranicy między innymi również tkanin i przędzy bawełnianej, ubrań i trykotaży bawełnianych, tkanin i worków z juty do następujących posiadłości zamorskich Francji: Afryki Zachodniej, Madagaskaru i obszarów doń przynależnych, Nowej Kaledonii, Martyniki i Gwadelupy, Gujany, Afryki Równikowej, (Gabon), wyspy Reunion i Indochin.

Tunis

Z dniem 18.XI.38 r. skontyngentowany został wywóz z Tunisu trawy alfa, używanej do fabrykacji papieru. Wywóz w granicach ustalonego kontyngentu jest uzależniony od uprzedniego zezwolenia, które wydaje Dyrektor Spraw Ekonomicznych w Tunisie.

Afryka Zachodnia Francuska

Podwyższone zostało cło wywozowe od złota, bydła, orzechów ziemnych, kakao, oleju orzechowego i palmowego oraz surowców żywicznych.

Dekretem z dnia 6.XII.1938 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 288 z dn. 9.XII.38) ustalone zostały na 1939 r. kontyngenty na przywóz z zagranicy spirytusu do Afryki Zach. Fr., dla whisky — 25.000 litrów, dla innych alkoholów — 30.000 litrów.

Syria i Liban

Zniżone zostało cło przywozowe na sztuczne materiały plastyczne do 11% od wartości, zamiast dotychczasowej stawki w wysokości 25%. Zmieniona została również stawka celna na rury stalowe spawane obłożone cementem, przywożone z zagranicy.

Madagaskar

Dekretem z 30.XII.38 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 306 z dn. 30.XII.1938 r.) wprowadzono zmianę stawek celnych przy przywozie olejów mineralnych i ich

pochodnych na Madagaskar, oraz wprowadzono cło wywozowe od wywożonego zagranicę łomu żelaznego z Madagaskaru i ziem doń należących w wysokości 10 fr. do 100 kg. Dekretami z dnia 27.XII.38 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 303 z dn. 27.XII.38 r.) wprowadzono zakaz przywozu z zagranicy cukru na Madagaskar i do krajów doń należących oraz zastosowano taryfę celną Metropolii dla clenia przywożonych z zagranicy deszczułek dębowych do wyrobu klepek na beczki.

Wyspa Reunion

Dekretami z dnia 27.XII.38 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 303 z dn. 27.XII.38) drzewo oraz deszczułki dębowe przywożone na Wyspę Reunion i przeznaczone do wyrobu beczek, będzie podlegało cłu według taryfy Metropolii.

Nowa Kaledonia

Dekretem z dnia 16.XII.38 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 299 z dn. 22.XII.1938 r.) zawieszone zostało na okres od 1 stycznia 1939 r. do 31 grudnia 1940 r. cło wywozowe od skór surowych. Dekretem z dnia 27.XII.38 r. (Dz. Urz. Rz. Fr. Nr 303 z dnia 27.XII.38) wprowadzono przejściowo dodatkową opłatę celną od przywożonych z zagranicy ziemniaków.

Martynika

Dekretem z dn. 9.XII.38 r. rozciągnięto taryfę celną Metropolii na przywożone z zagranicy drzewo tarte i deszczułki dębowe przeznaczone dla fabrykacji beczek.

Gujana Fr.

W Gujanie Franc. wszedł w życie obowiązek oznaczania nazwy kraju pochodzenia beczek i naczyń z żelaza i stali oraz niektórych gatunków agrafek. Podwyższono w tym kraju opłatę konsumcyjną na smalec, łój, masło, margarynę, ser, ryby solone i suszone, suchary okrętowe, przyprawy do zup, owoce, herbatę, terpentynę, oleje roślinne, śrut, piwo, siano, zwyczajne mydła, świece, klej, liny i powrozy, instrumenty muzyczne i inne towary, nie produkowane w Gujanie.

Możliwości eksportowe do posiadłości zamorskich Francji

Widoki zbytu masła w Tunisie i w Maroku

Tunis

Jak wynika z danych konsulatu R. P. w Tunisie, na rynku tuniskim istnieją wielkie możliwości zbytu masła, które jest tam importowane w znacznych ilościach, w latach poprzednich głównie z Francji, a obecnie po skasowaniu przez Rząd francuski premii eksportowych, także z Argentyny, Danii i Holandii.

W I-szym półroczu ub. r. importowano do Tunisu 3.585 kwintali masła wartości 5.615.000.— franków, a to:

	q	fr. fr.
z Argentyny . . .	1.150	1.475.000
„ Danii	758	1.413.000
z Holandii	859	1.364.000
„ Francji	408	708.000
„ Anglii	58	98 000
„ **Polski**	17	33.000
„ Algerii	4	5.000
„ Trypolisu . . .	1	—
„ Włoch	1	1.000
„ różnych krajów .	329	518.000

Kupcy przyzwyczajeni są nabywać masło z zagranicy za pośrednictwem reprezentanta na miejscu w Tunisie, po cenach, skalkulowanych cif Tunis. Zapłata za gotówkowym wykupieniem dokumentów transportowych w jednym z miejscowych banków, niezwłocznie po przybyciu okrętu do portu.

Wymagane jest masło pierwszego gatunku, mogące konkurować z duńskim, niesolone, z zawartością nie więcej jak 15% wody, bez żadnych domieszek, które zabronione zostały dekretem z dn. 2.VII.35 r., art. 9. Mimo to, istnieje ogólne przekonanie, że importowane masła zawierają środki konserwujące, dokonane analizy dały jednak wynik negatywny.

Barwa masła winna być żółtawa, nie biała, według skali barw Hansena NrNr 2 i 3; opakowanie w skrzynkach o wadze 25 kg 400 gr i 50 kg 800 gr w osełkach 5-cio kilogramowych (opakowanie międzynarodowe).

Jak wynika z przytoczonej statystyki, wwieziono w I-szym półroczu r. b. do Tunisu masła z Polski 17 kwintali wartości 33.000 fr. Importowane polskie masło jest pierwszej klasy i śmiało może konkurować z masłem duńskim i holenderskim; w detalicznej sprzedaży cena masła duńskiego i holenderskiego wynosiła ostatnio 26 fr. za 1 kg, polskiego fr. 24 za kg. Jedynym błędem polskiego masła jest — wedle opinii klienteli miejscowej — zbyt biały kolor, Nr 0 według skali barw Hansena, podczas gdy masła duńskie i holenderskie są o wiele bardziej żółte, NrNr 2 do 3 wedle skali Hansena, jak to podano powyżej.

Maroko

Wywóz masła z Polski do Maroka stale wzrasta i w ciągu ostatnich trzech lat powiększył się pięciokrotnie, co uwidacznia następujące zestawienie:

1936	913 kg	6.900 fr.
1937	1.137 „	7.351 „
1938 (II mies.)	4.674 „	73.735 „

Mimo to jednak udział Polski w ogólnym imporcie masła do Maroka Fr., który wynosił w ciągu 11 miesięcy 1938 r. 835.801 kg wartości 12.060.244 fr. fr., jest dotychczas bardzo nieznaczny. Wynika to zarówno ze względu na trudności w zastosowaniu wymaganego przez Maroko opakowania, jak i z uwagi na konieczność sprzedaży po cenach rynku angielskiego, według których następuje normalnie sprzedaż masła na rynku marokańskim.

Stałymi i dobrze wprowadzonymi dostawcami masła są Argentyna i Dania; ostatnio zwiększył się import z Litwy, natomiast znikły dostawy z Z. S. R. R., Łotwy, Brazylii, Austrii i Estonii. Konkurencja francuska jest obecnie nieznaczna.

Powyższy zmienny charakter konkurencji należy przypisać czynnikom natury koniunkturalnej. Maroko Fr. stosuje system t. zw. „otwartych drzwi“ o bardzo liberalnych przepisach importowych, jednakowych dla wszystkich krajów, niewyłączając Francji. W związku z tym kwestia ceny jest czynnikiem decydującym. Tym się tłumaczy, że Argentyna zdołała utrzymać swoją pozycję najpoważniejszego dostawcy masła do Maroka, gdyż masło argentyńskie jako sprzedawane po najtańszych cenach, ma największy popyt na rynku.

Najwiekszym konkurentem dla Polski są Holandia i Litwa, których masło jest obecnie dobrze wprowadzone, a jakość jego uważana za najbardziej zbliżoną do masła polskiego.

Masło litewskie zdobyło rynek dzięki dobrej organizacji eksportu oraz zcentralizowanej organizacji sprzedaży na rynku marokańskim. Jest ono jednak droższe od masła polskiego. Dostawy masła holenderskiego nie są natomiast skoncentrowane.

Import masła do Maroka Fr. nie podlega żadnym specjalnym przepisom. Natomiast istnieją przepisy co do warunków sprzedaży masła na rynku wewnętrznym. Wynika z nich, że zawartość wilgoci nie powinna przekraczać 18%, zawartość soli nie może przekraczać 15%. Poza tym masło dzieli się wg. trzech nast. kategorii pod względem zawartości kwasów: masło stołowe (poniżej 7°), masło kuchenne (między 7° a 15°) i masło, którego zawartość kwasów przewyższa 15° i które nie nadaje się do konsumcji i powinno być wycofane z obiegu.

Największy zbyt w Maroku Fr. ma masło gatunku taniego, t. zw. „kuchenne“, przeznaczone do użytku kuchennego.

Zgodnie z wymaganiami rynkowymi masło importowane do Maroka jest pasteryzowane, świeże, niesolone lub lekko solone, posiadające gwarancje konserwacji zarówno w czasie trwania transportu, jak i w okresie jego spożycia na miejscu (łącznie około 8—9 tygodni).

Największym zbytem cieszy się masło koloru jasno-żółtego.

Konsulat R. P. w Casablance zaznacza, że masło standaryzowane polskie cieszy się dobrą opinią wśród odbiorców marokańskich, jako że smakiem i kolorem odpowiada przyzwyczajeniom klienteli; gatunek jego jest znacznie lepszy od rozpowszechnionego masła argentyńskiego i zbliżony jest nieco do gatunku dobrego masła holenderskiego; poza tym masło polskie zalicza się do masła t. zw. „stołowego“.

Odbiorcy wymagają opakowania masła w beczkach drewnianych po 50 kg 800 gr. lub w skrzyniach po 25 kg 400 gr. wagi netto. Pierwszy rodzaj opakowania jest częściej wymagany. Masło opakowane w skrzyniach jest podzielone na 5 równych kawałków, zawiniętych w papier.

Masło jest importowane do Maroka przeważnie bezpośrednio przez firmy hurtowe, w celu uniknięcia zbędnego pośrednictwa przedstawicieli, a tym samym zmniejszenia ceny własnej.

Obroty handlowe Polski z Tunisem w 1938 r.

Według raportu Konsulatu Rz. P. w Tunisie obrót handlowy między Polską a Tunisem w ciągu pierwszych trzech kwartałów 1938 r. wyniosił fr. 8.929.000 wobec fr. 5.228.000 w r. 1937, z czego po stronie importu z Polski do Tunisu fr. 6.081.000 wobec fr. 2.973.000 w r. 1937, po stronie zaś eksportu z Tunisu do Polski fr. 2.848.000 wobec fr. 2.255.000 w r. 1937.

Można więc stwierdzić znaczne zwiększenie się cyfry eksportu polskiego do Tunisu w ciągu 3-ch pierwszych kwartałów 1938 r., w stosunku do tego samego czasokresu w r. 1937.

Eksport z Polski do Tunisu obejmował w powyższym okresie następujące towary, w porównaniu z takim samym okresem 1937 r.

	1.I — 1.X. 1938			1.I — 1.X. 1937		
		Ilość	wartość w tys. fr.		Ilość	wartość w tys. fr.
Przetwory mięsne	q	519	757	q	354	370
Masło	„	100	153	„	—	—
Ryż	„	4.500	524	„	—	—
Fasola	„	365	80	„	847	143
Orzechy laskowe	„	—	—	„	5	4
Konserwy jarz. i owoc.	„	9	6	„	—	—
Ziarna	„	22	5	„	—	—
Maź drzewna	„	10	2	„	21	3
Drzewo	Ton	2.849	2.986	Ton	6	10
Napoje	q	3	1	q	—	—
Węgiel	Ton	2.139	372	Ton	3.075	1.363
Cykoria	q	—	—	q	11	2
Wyroby fajansowe	„	264	126	„	376	99
„ szklane	„	27	13	„	75	19
Worki jutowe imp. pełne	„	49	9	„	—	—
Ubranie i bielizna	kg.	4.273	100	kg.	6.300	110
Papier	q	—	—	q	12	3
Platery	„	—	—	„	3	8
Maszyny rolnicze	„	126	57	„	—	—
Naczynia gospodarskie	„	27	32	„	4	8
Meble i wyroby z drzewa	„	128	138	„	207	132
Dykty klejone	„	2.021	661	„	3.093	677
Wyroby z gumy	„	8	7	„	—	—
Guziki	„	2	15	„	6	16
Paczki pocztowe	„	3	10	„	9	6
Różne	„	—	27	„	—	—
Razem			6.081			2.973

Jak z powyższego zestawienia wynika, wzrosły przede wszystkim w r. 1938 dostawy drzewa, a następnie przetworów mięsnych, natomiast zmalały poważnie dostawy węgla.

Sprawozdanie z Targów Paryskich 1938 r.

Compte-rendu de la Foire de Paris de 1938

Liczne czynniki niepewności utrudniały prace związane z organizacją Targów Paryskich 1938 r. Możliwość ewentualnego przedłużenia Wystawy Międzynarodowej wstrzymywała decyzję znacznej części przemysłowców aż do końca grudnia 1937 r. Stagnacja w obrotach handlowych, obawa nowego obciążenia podatkowego, a nade wszystko niepokój spowodowany wypadkami zewnętrznymi — również stanowiły poważne przeszkody w pozyskaniu wystawców. Należało więc w ostatnich tygodniach podwoić wysiłki, aby we wszystkich działach skompletować Targi Paryskie. Cel ten osiągnięto mimo wyjątkowych trudności, dzięki staraniu wszystkich zainteresowanych czynników — i Targi Paryskie 1938 r. osiągnęły niespotykane dotychczas powodzenie.

Wystawcy we wszystkich sekcjach poczynili wybitne wysiłki w celu przedstawienia poszczególnych działów wytwórczości. Z lewej strony głównej alei terenu targowego w obszernym parku Porte de Versailles w pawilonie o powierzchni 12.000 m² zgrupowane były sekcje: zagraniczne, sportowa, księgarska, dział muzyki i radia, które rywalizowały pod względem metodycznego wystawienia eksponatów i elegancji. O ile wszystkie te działy zwracały ogólną uwagę, to w szczególności należy wymienić sekcję muzyczną z udziałem wszystkich najpoważniejszych wytwórców fortepianów i sekcję radiową, przedstawiającą szczególnie ciekawą całość, zorganizowaną dzięki porozumieniu wszystkich ugrupowań syndykalistycznych.

Pawilony położone z drugiej strony głównej alei, zajęte przez działy: elektryczności, posiadłości zamorskich Francji i maszyn do szycia, przedstawiały bardzo ciekawy widok.

Sfery urzędowe, zwiedzające Wystawę, zatrzymywały się bardzo często bądź w celu podziwiania działu kolonii i krajów protektoratu, bądź dla gratulowania organizatorom sekcji Tow. Apel, którego stoisko obejmowało całą halę, przedstawiając najróżnorodniejsze zastosowania elektryczności w współczesnej technice przemysłowej.

Grupa przemysłów mechanicznych, a w szczególności kolekcje maszyn-obrabiarek podkreślały charakter przemysłowy Targów. Maszyny drukarskie w ruchu, cieszyły się dużym powodzeniem i wiele nowości przedstawionych przez wystawców w tej sekcji zatrzymywało dłuższy czas uwagę inżynierów i szefów przedsiebiorstw przemysłowych.

Dział artykułów spożywczych staje się coraz bardziej luksusowy. Ilość pawilonów powiększa się i malowniczy widok głównej alei działu spożywczego zachwyca zwiedzających. Dział ten uzupełniony techniką opakowania i gatunkowania towarów obejmował również różne systemy aparatów ulepszonych, które były przedmiotem bardzo wielu zamówień. Salon win, stosunkowo większy do lat poprzednich, był najciekawszym fragmentem działu spożywczego.

Wysiłki sprzedawców w dziale budownictwa i robót publicznych powinny być również podkreślone. Kompleks pawilonów i willi, które są zawsze jedną z największych atrakcyj Targów Paryskich, był uzupełniony w tym roku wystawą domków weekend'owych, cieszących się bezsprzecznym powodzeniem.

Dział turystyki był szczególnie bogaty; bardzo udane wystawy sztuki i zabawek uzasadniały duże zainteresowanie zwiedzających pawilony przy Boulevard Lefebvre.

Wyjątkowy sukces osiągnął dział umeblowania, bardzo urozmaicony, grupujący 410 wystawców na 18.000 m² powierzchni.

Wiele krajów zagranicznych zorganizowało swe oficjalne sekcje. Większość z nich nosiła charakter rzemieślniczy lub turystyczny, ale wszystkie miały wyraźne piętno artystyczne, o które zabiegali ich organizatorzy, pragnący, aby ich stoiska zwracały powszechną uwagę na Targach Paryskich, których krótki czas trwania, wydawałoby się, powinien wykluczać większe wysiłki organizacyjne zmierzające do tego celu. Szwajcaria, Japonia, Persja, Finlandia, Indie Angielskie, Polska i Holandia — umieściły swe sekcje w pawilonie Esplanady Centralnej obok działu muzyki i radia. Dział polski był wybitnie dekoracyjny, upiększony przez artystów polskich, przebywających w Paryżu.

Obok działu przemysłu zdobniczego zajęły miejsca: sekcja węgierska, czechosłowacka, rumuńska i W. Księstwa Luxemburg.

Ilość nabywców zagranicznych oraz z posiadłości zamorskich była znacznie większa w stosunku do r. 1937, a także i do lat poprzednich. Większość krajów z całego świata przysłała zwiedzających, pośród których wielu po raz pierwszy, jak np. Equador, Iran, Sudan, Egipt.

Ilość nabywców z terenu prowincjonalnego Francji przekroczyła w/g danych Towarzystwa Kolei Żelaznych również 50%, a liczba wykupionych biletów wejścia wzrosła przeszło o 30% w stosunku do 1937 r.

To duże zainteresowanie, rzecz jasna, miało szczególnie dobroczynny wpływ na bieg transakcyj handlowych.

Należy zaznaczyć, iż przemysłowcy dali dowód swej roztropności, utrzymując podczas całego trwania Targów ceny z przed kilku miesięcy, pomimo poważnych ciężarów, które byli zmuszeni ponosić. Ilość transakcyj wskutek tego oczywiście poważnie wzrosła, czego dowodem może być między innymi również i ten fakt, iż wszyscy wystawcy działu robót publicznych już zgłosili swój udział w Targach 1939 r.

Z pośród konkursów, zorganizowanych z okaji Targów, należy wymienić następujące:

1. Konkurs afiszów, na który zgłoszono 237 projektów przez 217 artystów, należących do 16 narodowości. Sąd konkursowy wyróżnił 73 szkice, z których 26 zostało nagrodzonych.

2. Konkurs wynalazków zgrupował 775 nowych pomysłów, co w porównaniu z r. 1937, w którym zgłoszono 699, stanowi poważny wzrost. Ilość wynalazców wyniosła 525 osób, należących do 24 krajów, a wśród nich 11 Polaków. Przedstawione wynalazki Sądowi Konkursowemu dzieliły się w.g branż następująco:

mechanika	329	wynalazków
ogrzewanie i gosp. domowe	143	„
zabawki i sporty	116	„
dział elektryczny	108	„
„ umeblowania	99	„

Po rozpatrzeniu tych wynalazków Sąd Konkursowy udzielił 205 nagród.

3. Konkurs umeblowania obejmował 32 firmy, z których 24 zostało nagrodzonych premiami za swe eksponaty.

Udział czynników oficjalnych również wypadł bardzo interesująco.

Sekcja poświęcona zastosowaniu gazu drzewnego w dziedzinie automobilizmu, którą zwiedził p. Queuille, Minister Rolnictwa, została zorganizowana przez Generalną Dyrekcję Wód i Lasów. Obok wspaniałego działu księgarskiego, obszerne stoisko było zarezerwowane na Wystawę Sportową, zorganizowaną przez Dyrekcję Sportu Ministerstwa Oświaty, którego minister p. Jan Zay przyjmował Prezydenta Republiki p. Alberta Lebrun. Ministerstwo Lotnictwa zorganizowało wystawę współczesnej awiacji, szczególnie ciekawą. Stoisko posiadłości zamorskich Francji, w ramach bardzo ujmujących, dawało całokształt niezliczonych bogactw kolonialnych Francji. Produkty Maroka, Tunisu, Gwadelupy, Martyniki, Madagaskaru, Indochin, Afryki Francuskiej Wschodniej i Zachodniej — były przedstawione przez ajencje i urzędy odnośnych kolonii.

Gazownia Paryska zajmowała stoisko bardzo obszerne i ciekawe, poświęcone tej dziedzinie przemysłu zarówno jak i aparatom gazowym.

Na ogół wyniki Targów Paryskich 1938 r. są niewątpliwie bardzo dobre. W niektórych działach, jak np. w grupie mechaniki, wystawcy uzyskali dzięki Targom zamówienia na cały rok. W innych grupach osiągnięto bardzo poważne tranzakcje, które całkowicie pokryły koszty udziału w Targach. W innych wreszcie działach wystawcy nawiązali bardzo poważne stosunki handlowe z krajami zagranicznymi nie tylko europejskimi, ale i najbardziej oddalonymi, jak np. Australia.

Powyższe najdobitniej uzasadnia ten fakt, iż wiele stoisk zostało już zarezerwowanych na *Targi Paryskie 1939 r., które odbędą się od 13 do 29 maja* i, opierając się na rezultatach z 1938 r., rokują jak najlepsze widoki dla wystawców.

Z wydawnictw gospodarczych
Revue des publications économiques

„LES ACIERS DE FABRICATION FRANÇAISE“ *(Gatunki stali wyrabianej we Francji)*

Towarzystwo Wydawnicze *„Science et Industrie“*, które publikuje miesięczniki specjalne p. t. *„Electricite“*, *„Travaux“* (z zakresu robót publicznych i budownictwa) i *„Mecanique“*, wydało ostatnio książkę p. t. „Les aciers de fabrication française“. W pracy tej omówione są różne gatunki stali dla celów budowlanych, jak również i stali narzędziowej. W każdej grupie przedstawiona jest klasyfikacja, skład i zastosowanie poszczególnych gatunków stali, jak również cechy charakterystyczne poszczególnych gatunków, jak: własności fizyczne i mechaniczne, wytrzymałość i gatunki handlowe. Wydawnictwo to jest uzupełnione spisem wszystkich gatunków handlowych stali w porządku alfabetycznym, z wyszczególnieniem dla każdego z nich marki, gatunku, nazwy stalowni która je wyrabia, jak również odnośny numer klasyfikacji przyjętej z podaniem tablicy, w której figuruje.

Praca ta niewątpliwie przedstawia dużą wartość dla biur zakupów i wydziałów technicznych wszystkich ważniejszych organizacji i przedsiębiorstw przemysłowych Cena książki wynosi frs. frs. 80.

„LA FRANCE ET LE PROBLEME COLONIAL“ *(Francja i zagadnienia kolonialne)*

Staraniem Instytucji „Centre d'Informations Documentaires“ 33, rue de Naples, Paris 8-e, — wydana została praca napisana przez gubernatora Olivier na powyższy temat, obejmująca szkic historyczny kolonizacji francuskiej, ogólny rzut oka na obecne Imperium zamorskie Francji, osiągnięte wyniki moralne i materialne, rozwój komunikacji zarówno morskich jak i lądowych (kolejowych) w posiadłościach zamorskich Francji, wymianę towarową pomiędzy Metropolią i ważniejszymi krajami i posiadłościami kolonialnymi, oraz ważniejsze dane z zakresu pracy, uprawy poszczególnych artykułów rolnych i wydobycia bogactw górniczych, jak również z zakresu oświaty, ochrony zdrowia i t. d. W zakończeniu tej monografii autor porusza najważniejsze obowiązki obecne Francji wobec jej posiadłości zamorskich, zarówno w zakresie gospodarczym jak i ogólno-cywilizacyjnym.

L'INDUSTRIE DU SEL EN POLOGNE
PRZEMYSŁ SOLNY W POLSCE

L'industrie du sel en Pologne est concentrée dans 3 régions: la Petite Pologne de l'Est (Bolechów, Dolina, Drohobycz et Lacko), la Petite Pologne de l'Ouest (Bochnia i Wieliczka) et la Grande Pologne (Ciechocinek, Inowrocław et Wapno).

De ces trois groupes de salines, celles de la Petite Pologne de l'Est et de Ciechocinek travaillent exclusivement pour les besoins du marché polonais, produisant le sel sauné pour la consommation directe et en partie pour l'usage de l'industrie et de l'agriculture.

Les salines de la Grande Pologne produisent le sel saune (Inowrocław) et gemme (Wapno) non seulement pour la consommation du marche polonais (sel comestible, destiné a l'industrie et a la nourriture des bestiaux) mais également pour l'exportation. Cette exportation effectuée par le port de Gdynia ou a défaut par le port de Gdańsk, est dirigee sur les pays suivants: la Hollande, la Belgique, les pays Baltes, Scandinaves et d'outre-mer, et elle porte sur le sel saune d'Inowrocław et le sel gemme „tout venant“ de Wapno.

Les salines de la Petite Pologne de l'Ouest ont maintenu leur position dominante en Pologne: la production de Wieliczka constitue encore aujourd'hui environ 50% de la production totale du pays. Les grandes richesses naturelles de Wieliczka ainsi que l'adaptation des méthodes de travail les plus nouvelles permettent non seulement de couvrir la plus grande partie des besoins du marche polonais, mais aussi de satisfaire a toutes les demandes des pays voisins. Les salines de Wieliczka produisent le sel gemme en blocs et le sel fin (les memes qualités sont produites a Bochnia), ainsi que le sel saune, systeme „Vacuum“ equivalent du sel anglais „Cerebos“.

Le Sel „Vacuum“ contient en moyenne environ 98,5% NaCl, c'est a dire de sel comestible pur. Certaines qualités de ce sel par suite d'additions spéciales atteignent une friabilité complète et meme, au contact de l'humidite, ne forment pas de grumeaux. Une partie de ce sel est iodee par addition de 5 mg JK (iodure de potassium) par un kg de sel et est destinée aux besoins des districts montagneux affectes du goitre. Ce dernier sel est vendu egalement dans tous les pays comme sel de table spécial en paquet de 250 gr. Le sel gemme est partiellement aussi iodé.

Le sel gemme de Wieliczka et de Bochnia est un sel gris utilise comme „tout venant“ ou moulu pour la consommation directe ainsi que pour la conservation et salaison des fourrages. On emploie également le sel gemme dans l'industrie. Le sel gemme gris de Wieliczka est exporte en Tchécoslovaquie et en Yougoslavie, le sel „Vacuum“ pur en Tchécoslovaquie et le sel iode en Yougoslavie.

D'apres les données du „Statistisches Jahrbuch“ pour l'année 1937, la Pologne occupe la 6-eme place parmi les pays europeens pour la production du sel, la 5-eme place pour la production du sel gemme et la 4-eme place pour la production du sel saune. L'exportation du sel polonais qui s' étend a de nouveaux pays est augmentation constante.

L'ordonnance du Président de la République

du 27 Juin 1934

SUR LE CODE DE COMMERCE

(Journal des Lois de la Rep. Pol. Nr. 57 du 30 Juin 1934, pos. 502)

(suite)

Art. 434.

Les prescriptions concernant la valeur nominale minimum, les apports non en especes, ainsi que la fraction minimum du capital actions qui doit etre payee avant l'enregistrement, sont applicables lors de l'augmentation du capital social.

Art. 435.

§ 1. Si les statuts ou la motion sur l'augmentation du capital ne décident pas autrement, les actionnaires actuels auront le droit de priorité dans l'acquisition de la nouvelle emission, dans la proportion du nombre d'actions qu'ils possèdent.

§ 2. L'Assemblee Generale peut, dans l'interet de la société, retirer aux actionnaires actuels le droit de participer a la nouvelle emission d'actions, soit en partie, soit en totalité. Sur ce point, la decision de l'Assemblee Générale doit etre prise a la majorite d'au moins $^4/_5$ des voix exprimées et doit être motivee d'une façon detaillée. L'exclusion des actionnaires du droit à l'émission des actions nouvelles ne peut avoir lieu que dans le cas ou elle a ete clairement annoncee dans l'ordre du jour de l'Assemblee Generale.

Art. 436

§ 1. Les actions auxquelles ont droit les actionnaires doivent etre offertes par le Comité de Gérance par voie d'annonces, trois fois répetees, a intervalles d'au moins une semaine.

§ 2. Ces annonces contiendront:

1) la date de la décision d'augmentation du capital social;

2) le montant de cette augmentation;

3) le nombre, le genre, la valeur nominale des actions susceptibles d'etre acquises;

4) le prix d'émission des actions nouvelles;

5) les principes de répartition des actions nouvelles entre les anciens actionnaires;

6) le lieu, le montant et les conditions des versements pour les actions nouvelles, ainsi que les conséquences de l'abandon du droit de souscription a ces actions et éventuellement du non versement du montant fixé;

7) le délai après lequel le souscripteur cesse d'être engage par cette souscription si, dans l'intervalle, la nouvelle emission n'a pas eté déclarée au Tribunal d'enregistrement;

8) le délai pendant lequel les actionnaires peuvent profiter du droit de souscrire aux actions. Ce delai doit etre d'au moins trois semaines a compter de la date de la derniere annonce.

Art. 437.

§ 1. Si, dans le délai fixe, les anciens actionnaires n'ont pas profite du droit de souscrire aux actions nouvelles, on fixera immediatement et par une seule annonce, un second délai d'au moins quinze jours pour la souscription par tous les actionnaires du restant des actions. La répartition supplementaire des actions aura lieu proportionnellement aux demandes.

§ 2. Les actions non reparties seront attribuées par le Comite de Gérance, selon son appréciation, à un prix qui ne sera pas cependant inferieur à celui de l'émission.

Art. 438.

Les règles relatives a la souscription publique des actions au moment de la fondation de la societe sont appliquees à la souscription publique des actions de la nouvelle emission à l'exception des règles concernant la caution des fondateurs et l'obligation du depôt dans les banques des sommes versées.

Art. 439.

§ 1. L augmentation du capital social sera portée par le Comite de Gérance au Registre du Commerce, en vue de son inscription.

§ 2. Il faut joindre à cette declaration:

1) la decision de l'augmentation du capital actions;

2) les annonces et le modèle de la souscription, si l'augmentation du capital a éte faite par voie de souscription publique;

3) la liste des souscripteurs des nouvelles actions avec le nombre des actions attribuées à chacun d'eux, et le montant des versements;

4) la preuve de l'approbation des modifications aux statuts par l'autorité compétente, si cette autorisation est nécessaire;

5) la déclaration de tous les membres du Comite de Gérance que les versements prescrits sont faits et que le transfert à la société des apports non en espèces au moment de l'enregistrement de l'augmentation du capital, est assuré.

§ 3. Dans les cas prévus par la presente loi, il faut joindre en outre le compte-rendu du Comite de Gérance et l'opinion des comptables assermentes.

Art. 440.

§ 1. Le capital social peut etre reduit soit par diminution de la valeur nominale des actions, soit par amortissement d'une partie des actions.

§ 2. La decision relative à la réduction du capital social doit fixer le montant et le mode choisi pour cette réduction.

§ 3. Lors d'une réduction de capital, on doit observer les prescriptions relatives aux minima fixés pour le capital social des societes et pour le montant de chaque action.

Art. 441.

§ 1. La décision sur la reduction du capital social est communiquée par le Comité de Gérance au moyen de trois annonces publiees dans les journaux prévus pour les publications de la société, et par lesquelles il invite les creanciers de la société a formuler leur opposition, au cas ou ils ne seraient pas d'accord sur cette reduction, dans le delai de 3 mois à dater de la derniere annonce. Les annonces ne peuvent etre publiées à plus d'un mois d'intervalle, ni a moins de deux semaines l'une de l'autre. Les creanciers qui ont formule leur opposition doivent recevoir tous apaisements ou garanties de la société. Les creanciers qui n'ont pas fait opposition sont considéres comme consentant à la réduction du capital social.

§ 2. Les prescriptions du paragraphe précédent ne sont pas applicables si le but de la réduction du capital social n'est pas le remboursement aux actionnaires de paiements effectués par eux sur les actions, et si les actionnaires ne sont pas libérés des paiements non encore effectués sur le capital social et si, en meme temps, dans les deux cas, en liaison avec la diminution du capital social, doit avoir lieu son augmentation pour le moins au montant primitif du capital actions par une nouvelle émission d'action entierement payees.

§ 3. Les prescriptions du § 1 ne sont pas applicables non plus si la reduction du capital actions n'amene pas celui-ci au dessous de la valeur reelle de l'actif net de la société. Cette valeur réelle de l'actif de la société est établie par la Commision d'estimation, appelee a fonctionner conformément à l'art. 423 § 3.

Art. 442.

Si, par suite de la reduction du capital, l'échange ou le timbrage des actions deviennent necessaires, le Comite de Gérance devra l'annoncer et inviter les actionnaires à deposer leurs actions dans ce but.

Art. 443.

§ 1. La reduction du capital social sera declarée par le Comite de Gerance et inscrite au Registre du Commerce.

§ 2. Il faut joindre a la declaration:

1) la decision de la réduction du capital actions;

2) la preuve que les modifications aux statuts ont ete confirmees par l'autorité compétente, si une modification aux statuts necessite une telle confirmation;

3) les preuves que les creanciers ont été dûment convoqués;

4) la déclaration de tous les membres du Comite de Gerance constatant que les creanciers, qui ont formulé une protestation conformément a l'art. 441 § 1, dans un délai de trois mois, ont reçu tous apaisements ou garanties.

§ 3. Les prescriptions du paragraphe précédent p. 3 et 4 ne sont pas applicables dans les cas prevus à l'art. 441 § 2 et 3.

Chapitre VI.

Dissolution et liquidation de la société

Art. 444

Provoquent la dissolution de la societe:

1) les causes prévues dans les statuts;

2) la décision de l'Assemblee Generale de dissoudre la société ou d'en transférer à l'etranger soit le siège, soit l'établissement central,

3) l'annonce de la faillite de la société;

4) les autres causes prévues par la loi.

Art. 445

§ 1. La dissolution de la societe suit la liquidation.

§ 2. Jusqu'à ce moment, il peut etre obvie à cette dissolution par une decision de l'Assemblee Generale prise a la majorite des voix, exigee pour toute modification aux statuts, et a tout le moins par la majorite des $^3/_4$ des voix exprimees en presence d'actionnaires représentant pour le moins la moitie du capital social.

§ 3. Les prescriptions du paragraphe précédent ne sont pas applicables si la dissolution se fait en vertu d'une décision du Tribunal ou par disposition d'une administration d'Etat compétente.

Art. 446

§ 1. Pendant la liquidation, la société reste personne juridique.

§ 2. La liquidation se poursuit sous la raison sociale de la société, a laquelle sont ajoutés les mots „en liquidation".

§ 3. Pendant la période de liquidation, s'appliquent aussi à la société les règlements traitant des organes de la société, des droits et devoirs des actionnaires, ainsi que toutes les autres prescriptions de la présente loi, si le présent chapitre ou la liquidation n'en prévoient pas autrement.

§ 4. Durant la liquidation, on ne peut pas payer aux actionnaires de dividende avant le règlement de tous les engagements.

Art. 447

§ 1. Le Comité de Gerance de la société procede a la liquidation, si les statuts ou une résolution de l'Assemblée Générale ne contiennent pas d'autres dispositions en ce qui concerne la nomination de liquidateurs.

§ 2. Sur la proposition d'actionnaires representant au moins $^1/_{10}$ du capital social, le Tribunal d'enregistrement peut completer le nombre des liquidateurs, en en nommant un ou deux.

§ 3. Dans le cas ou la dissolution a été décidée par le Tribunal, celui-ci peut également nommer les liquidateurs.

§ 4. Pour des raisons graves et a la demande des intéressés, le Tribunal d'enregistrement peut revoquer les liquidateurs et en nommer d'autres. Les liquidateurs nommés par le Tribunal ne peuvent etre révoqués que par le Tribunal.

§ 5. Le Tribunal qui a nommé les liquidateurs détermine le montant de leur rémunération.

Art. 448

§ 1. Les liquidateurs annonceront pour le faire inscrire au Registre du Commerce: l'ouverture de la liquidation, les noms et prénoms des liquidateurs, la maniere de représenter la société par les liquidateurs et toutes modifications correspondantes, meme si aucune modification a la représentation actuelle de la société n' a été apportée.

§ 2. Il faudra joindre a la déclaration les signatures des liquidateurs faites en présence du Tribunal ou dûment certifiées par acte notarié.

§ 3. Le Tribunal d'enregistrement inscrira d'office les liquidateurs nommés par le Tribunal et supprimera ceux qui ont été révoqués par le Tribunal.

§ 4. En cas de suppression de la liquidation, la déclaration doit etre faite par les liquidateurs ainsi que l'inscription au Registre du Commerce.

Art. 449

L'ouverture de la liquidation est communiqee par les liquidateurs au moyen de trois annonces inserees dans les journaux destinés aux publications de la société et par lesquelles les liquidateurs inviteront les créanciers a déclarer leurs créances dans un délai de six semaines a dater de la dernière annonce. Les annonces ne peuvent être faites a des délais supérieurs a un mois l'une de l'autre, ni inférieurs a deux semaines.

Art. 450

Quant a leurs droits et devoirs, les liquidateurs sont soumis aux prescriptions de la présente loi prévues pour le Comité de Gerance de la société.

Art. 451

§ 1. Les liquidateurs prépareront le Bilan d'ouverture de la liquidation. Ils le présenteront à l'Assemblée Générale pour le faire approuver. On appliquera à ce bilan les prescriptions de l'article 428 § 2.

§ 2. A la fin de chaque annee, les liquidateurs presenteront à l'Assemblée Générale un rapport et un Bilan pour l'exercice écoulé.

§ 3. Il faut faire figurer sur le bilan de liquidation tous les objets à leur valeur marchande.

Art. 452

§ 1. Les liquidateurs termineront les affaires en cours, recouvreront les créances de la société, rempliront ses engagements et vendront ses biens. De nouvelles affaires ne peuvent etre conclus que dans le cas ou ce serait necessaire pour liquider les anciennes. Les immeubles doivent etre vendus, en principe, aux encheres publiques et autrement seulement après decision de l'Assemblee Générale et a un prix qui ne sera pas inférieur a celui désigné par cette derniere.

§ 2. Dans leurs rapports avec les organes de la société, les liquidateurs observeront les résolutions de l'Assemblee Générale. Cette prescription ne sera pas appliquee aux liquidateurs nommés par le Tribunal.

Art. 453

§ 1. Les liquidateurs auront le droit de representer la société dans les limites d'activité determinées par le § 1 de l'article précédent.

§ 2. La limitation de cette activité n'a pas d' effet légal vis-à-vis des tiers.

§ 3. Vis-à-vis des tiers agissant de bonne foi, on considère les actions entamees par les liquidateurs, comme étant des actes de liquidation.

Art. 454

Au cours de la liquidation, aucune procuration ne peut être accordée. Toute procuration accordée antérieurement cesse d'etre valable.

Art. 455

Si le capital social n'a pas éte verse entièrement et si l'actif de la societe ne suffit pas a la couverture de ses engagements, les liquidateurs devront poursuivre aupres de chaque actionnaire, a commencer par les actions non privilegiees quant au partage de l'actif, les versements ultérieurs jusqu'à concurrence de la somme qui serait nécessaire pour la couverture des engagements.

Art. 456

Si l'actif de la société ne suffit pas au remboursement de sommes versees pour les actions privilégiées quant au partage de l'actif, et si les actions ordinaires n'ont pas éte payées en entier, il faut poursuivre auprès des actionnaires les versements ultérieurs.

Art. 457

Les sommes necessaires pour dedommager les créanciers connus de la societe, mais qui ne se sont pas fait connaître, ou dont les creances ne sont pas encore exigibles ou sont contestées, doivent etre consignees au Tribunal.

Art. 458

§ 1. Le partage entre les actionnaires de l'actif resté apres dedommagement des creanciers, ne peut avoir lieu avant la fin de l'année qui s'ecoulera à partir de la date de la derniere annonce relative à l'ouverture de la liquidation de la société et de la convocation des créanciers.

§ 2. Cet actif est partage entre les actionnaires proportionnellement au montant desversements faits par chacun d'eux pour constituer le capital social.

§ 3. Si les actions priviligiees profitent du droit de priorité pour le partage de l'actif, il faut avant tout les rembourser dans les limites des sommes payées par chacune d'elles et ensuite, de la meme manière, les actions ordinaires; l'excédent de l'actif sera partagé, selon les principes generaux, entre toutes les actions.

§ 4. Les statuts peuvent indiquer d'autres principes en ce qui concerne le partage des biens de la société.

(a suivre)

LISTE DES MAISONS S'INTERESSANT AUX RELATIONS ECONOMIQUES FRANCO-POLONAISES

LISTA FIRM ZAINTERESOWANYCH w STOSUNKACH EKONOMICZNYCH POLSKO-FRANCUSKICH

CHAPITRE III

ROZDZIAŁ III

Maisons de la métropole et de l'Empire français d'outre-mer en rapports avec la Pologne

Firmy metropolii i Imperium zamorskiego Francji w stosunkach z Polską

1. POUR L'EXPORTATION DES PRODUITS COLONIAUX EN POLOGNE

Dla wywozu artykułów kolonialnych do Polski

I. VINS

WINA

Grands Vins Algeriens, Alger, rue Arago 2, — Alger
Comte Hubert d'Hespel, Jemappes (Constantine) — "
Frédéric Lung, Alger, quai Sud 112 — "
Jacques Manuel, Mascara (Oran) — "
Albert Paradis, Mascara (Oran) — "
P. Sorensen et Cie, Alger, arrière port — "
Domaine de la Trappe de Staoueli, Alger, bd Carnot 25 — "
Office du Vin de Tunisie, Tunis, av. Roustan — Tunis

II. ALIMENTATION

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

1. Conserves de poissons

Sardynki

C. Julien & Fils, Philippeville — Alger
Scotto di Vettino & Fils, Stora — "

2. Bananes

Banany

Etablissements Africains, Bordeaux, rue Henri IV, 77
Compagnie Agricole de Guinée, Paris, rue de Cirque 3

3. Dattes

Daktyle

Barbe, Oran, rue d'Alsace-Lorraine 19 — Alger
Buchère, Tolga (Constantine) — "
La Dattacoop, Touggourt — "
Lassolle, Lavignon et le Gallic, Biskra (Constantine) — "
François Marginedes " " — "
Societe d'Ouildja-Rezouguia " " — "
De Sinety " " — "

4. Figues

[illegible]

Felix Borg — Bougie " — "
J. Caudrillert et Cie — Bougie (Constantine) — Alger
Etablissements G. Sonigo — " " — "

5. Oranges

[illegible]

H. Goutay, Berkane — Maroko

6. Vanille

[illegible]

Société Nouvelle des Ets. Damman, Paris, rue de Lyon 18

III. MATIERES PREMIERES

SUROWCE

1. Végétales

Roślinne

a) Alfa

Alfa

Direction des Forets de Tunisie, Tunis, bd. Bab-Benat 76 bis — Tunis

b) Crin végétal

Trawa morska

Association des Exportateurs Algériens de Crin Végétal, Alger, bd. Carnot 30 — Alger
„Somaco" S. A., Casablanka, rue de Horloge 25 — Maroko

c) Liège brut

Korek surowy

Société des Lièges Armstrong, Alger, bd. Laferriere 11—13 — Alger
Société Alfred Borgeaud & Fils, Alger, rue de Polignac 53 — "
Cazalda & Cie, Djidjelli (Constantine) — "
R. Casquil, Bône, rue Jules Ferry 6 — "
Les Heritiers de Michel Nola, Djidjelli (Constantine)
Direction des Forets de Tunisie, Tunis, bd. Bab-Benat 76 bis — Tunis

d) Raphia
Rafia

Societe de Commission et de Consignation Coloniale, Marseille, rue de Grignan 49,
Compagnie Lyonnaise de Madagascar, Lyon, rue Lafonte 10
G. Modrin, Paris, rue Pergolese 10

2. Animales
Zwierzęce

Peaux
Skóry

Anglo-Algerian Coaling Co, Tunis b. p. 585 — Tunis

3. Mineraux
Minerały

a) Minerai de fer
Ruda żelazna

Société Marocaine pour le Commerce d'Outre-Mer, Casablanca, av. d'Amade 3 — Maroko

b) Graphite et Mica
Grafit i Mika

Compagnie Generale de Madagascar, Paris, rue de Clichy 7

IV. DIVERS
RÓŻNE

Eponges
Gąbki

Etablissements Elie Debache, Gabès — Tunis
Maurice Liscia, Sfax — "

---

2. POUR L'IMPORTATION DES PRODUITS POLONAIS DANS LES PAYS ET POSSESSIONS FRANÇAISES D'OUTRE-MER

Dla przywozu towarów polskich do krajów i posiadłości zamorskich Francji

---

I. PRODUITS AGRICOLES
PŁODY ROLNE

1. Haricots, pois, légumes secs
Fasola, groch i inne strączkowe

Inter Office Marocain de Représentation, Casablanca b. p. 358 — Maroko
Societe Marocaine pour le Commerce d'outre-mer, Casablanca, av. d'Amade 3 — "
Rodolphe Pandele, Casablanca, rue de l'Horloge 188, Maroko

2. Pommes de terre
Ziemniaki

Société Internationale pour les Echanges Commerciaux, Tanger, rue d'Italie 54 — Maroko

II. ALIMENTATION
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

1. Conserves de viandes et jambons
Konserwy mięsne i szynki w puszkach

Pascal Russo, Casablanca b. p. 407 — Maroko
Société Marocaine pour le Commerce d'outre-mer, Casablanca, av. d'Amade 3. — "

2. Sucre brut
Cukier surowy

Edmond Moukarzel, Dakar, rue Vincens 21 — Senegal

III. BOIS ET ARTICLES EN BOIS
DRZEWO I WYROBY Z DRZEWA

1. Meubles en bois courbé
Meble gięte

S. Chauvel Bize, Dakar, av. William Ponty 54 — Senegal
Edmond Moukarzel, Dakar, rue Vinceus 21 — "
Simon Tchedikian, Beyrouth — Syria
Anglo-Algerian Coaling Co, Tunis b. p. 585 — Tunis

2. Bois contreplaqué
Dykty

Rene Haccoun „Beau Site", Tunis, av. de Lesseps — Tunis

IV. PRODUITS EN VERRE ET POTERIE
WYROBY ZE SZKŁA I CERAMICZNE

M. Stegassy, Import-Export, Casablanca b. p. 541, — Maroko

V. INDUSTRIE TEXTILE
ARTYKUŁY WŁÓKIENNICZE

1. Tissus de lin
Płótno lniane

Compagnie Optorg, Saigon, pl. Gambetta 35, — Indochiny

2. Confection
Konfekcja

E. H. Cohen, Import-Export, Tunis, av. de Paris 71 — Tunis
Société Internationale pour les Echanges Commerciaux, Tanger, rue d'Italie 54 — Maroko

VI. INDUSTRIE TECHNIQUE
PRZEMYSŁ TECHNICZNY

1. Tôle de zinc et blanc de zinc
Blacha cynkowa i biel cynkowa

Société Internationale pour les Echanges Commerciaux, Tanger, rue d'Italie 54 — Maroko

2. Articles de ménage en fonte émaillée
Naczynia emaliowane

M. Stegassy, Import-Export, Casablanca b. p. 541 — Maroko

VII. DIVERS
RÓŻNE

Abdulsalam Obagi et Fils, Alep — Syria
Société Cimex, Tananarive, av. de Verdun — Madagaskar
G. A. Sursock Frères & Cie, Beyrouth b. p. 456 — Syria

CHAPITRE IV
ROZDZIAŁ IV

Maisons polonaises en rapports avec l'Empire français d'outre-mer
Firmy polskie w stosunkach handlowych z Imperium zamorskim Francji

---

1. POUR L'EXPORTATION DES PRODUITS POLONAIS DANS LES PAYS ET LES POSSESSIONS FRANÇAISES D'OUTRE-MER
Dla wywozu towarów polskich do krajów i posiadłości zamorskich Francji

---

I. PRODUITS AGRICOLES
PŁODY ROLNE

1. Farine de seigle
Żytnia mąka

Max Weichmann, Katowice, Pierackiego 13

2. Haricots
Fasola

Józef Hornik i Brat — Stanisławów, Gillera 11a
Abraham S. Kleiner, Buczacz
Bracia Kronengold — Kraków, Św. Tomasza 22
„Saprol" S. A. — Lwów, pl. Smolki 5

3. Houblon
Chmiel

M. Weinreb i Ska — Lwów, Kościuszki 7

4. Pommes de terre
Ziemniaki

Ludwik Grützner — Poznań, Ratajczaka 2

II. ALIMENTATION
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

1. Bonbons
Cukierki

„ALFA", Fabryka Czekolady i Przetworów Mlecznych — Warszawa, Młynarska 26-28

2. Charcuterie „koscher"
Wędliny koszerne

J. J. Gartenberg — Kraków, Krakowska 9

3. Conserves de viandes
Konserwy mięsne

Teodor Różkowski — Gdynia, Świętojańska 13a

4. Fromages
Sery

„Rotr", Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska, Golub (Pomorze)

5. Jambons en boîte
Szynki w puszkach

Państwowe Przetwórnie Mięsne w Dębicy, Dębica
Polski Związek Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych — Warszawa, Kopernika 30

6. Jus naturels
Soki naturalne.

Emile Wielgosiński, Dom Handlowy, Sp. z o. o. — Warszawa, Szkolna 4

7. Lait condensé
Mleko skondensowane

„Skor" Sp. z o. o. — Warszawa, Tamka 34

8. Sucre brut
Cukier surowy

Związek Zachodnio-Polskiego Przemysłu Cukrowniczego w Poznaniu, S. Mielżyńskiego 7

III. BOIS ET ARTICLES EN BOIS
DRZEWO I WYROBY Z DRZEWA

1. Bois de mines
Kopalniaki

J. Ferszt, Przemysł Leśny — Warszawa, Żórawia 4a
Daniel Schwarzwald, Eksport Drzewa — Lwów, Szaszkiewicza 4

2. Meubles en bois courbé
Meble gięte

Czerski i Jakimowicz — Zamość, Przybyszewskiego 2
J. Hertz i Ska — Łodygowice
Johann Kohn i Ska — Radom, St. Opatowska 1
„Ksawerów" S. A. — Radomsko
Józef Mintz & Co — Radomsko
Thonet-Mundus S. A. — Radomsko
Adolf Wech — Buczkowice
Mieczysław Zagajski, S. A. — Warszawa, Pierackiego 17

3. Bois contreplaqué
Dykty

Związek Fabrykantów Dykt i Fornierów w Polsce — Warszawa, Boduena 2

4. Paniers en osier
Kosze wiklinowe

„Częstochowski Przemysł Leśny", Weistfelner i Mess — Częstochowa, Wolności 19

IV. INDUSTRIE CHIMIQUE
PRZEMYSŁ CHEMICZNY

1. Articles en caoutchouc
Artykuły gumowe

Angielsko-Polski Przemysł Gumowy „Gentleman" S. A. — Łódź, Limanowskiego 156

2. Articles en verre
Wyroby szklane

Huty Szklane J. Stolle „Niemen" S. A. — Niemen, pow. Lidzki, woj. Nowogródzkie

3. Faïence sanitaire et autres
Fajanse sanitarne i inne

„Józefów" Zakłady Ceramiczne, poczta Czeladź
A. Rottenberg i Ska, Fabryka Wyrobów Fajansowych — Radom, Mleczna 8

4. Produits chimiques divers
Artykuły chemiczne różne

„Dobrolin" F. A. i G. Pal — Warszawa, Wolska 159
„Gazolina" S. A. — Lwów, Sapiehy 3
„Hermeticum" Sp. z o. o. — Lwów, Janowska 31
„Planeta" — Będzin, Sączewskiego 7

V. INDUSTRIE TEXTILE
PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY

1. Tissus et couvertures de laine
Tkaniny i koce wełniane

S. H. Cytron S. A. — Białystok, Kupiecka 35
Zakłady Przemysłowe Karola Eiserta Sp. Akc. — Łódź, Żwirki 19
Tewel Fuks — Białystok, Jurowiecka 15
J. Kryński i O. Dworecki — Białystok, Kupiecka 23
Plutzar i Brüll — Bielsko, Skrz. poczt. 19
T. Poczebucki i Swie — Białystok, Konopnickiej 15
B. Polaka Synowie — Białystok, Branickiego 17
Rozen & Wiślicki — Łódź, Wólczańska 18
A. Sokół i J. Zylberfenig, Białystok, Warszawska 27
Izrael D. Szpiro — Białystok, Wólczańska 18
M. Wasilkowski i Ska — Białystok, Nowy Świat 24a
L. Wysocki i Synowie — Białystok, Marsz. Piłsudskiego 28
„Zamorski Eksport" — Warszawa, Zamoyskiego 28
A. Zipser i Syn — Mikuszowice

2. Tissus blanchis
Tkaniny bielone

Spółka Akcyjna Wyrobów Bawełnianych J. K. Poznańskiego, Łódź, Ogrodowa 17

3. Tissus de lin
Tkaniny lniane

„Żyrardów" Two Zakładów Żyrardowskich S. A. — Warszawa, Traugutta 8

4. Confection
Konfekcja

Centrala Handlowa Rzemiosła, Sp. z o. o. — Warszawa, Zielna 13
Bazar Przemysłu Ludowego, Spółdzielnia Handlowa z o. o. Białystok, Piłsudskiego 45

5. Berets
Berety

Bracia Trockenheim — Warszawa, Tłomackie 6

VI. INDUSTRIE TECHNIQUE
PRZEMYSŁ TECHNICZNY

1. Locomotives et tenders
Parowozy i tendery

Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce S. A. — Warszawa, Zgoda 8.

2. Machines et outils agricoles
Maszyny i narzędzia rolnicze

„Unia Ventzki" S. A. Grudziądz

3. Tôle de zinc et blanc de zinc
Blacha cynkowa i biel cynkowa

„Huta Feniks" S. A. — Będzin
Polskie Zakłady Przemysłu Cynkowego, S. A. — Będzin

4. Articles de menage en fonte emaillee
Naczynia emaliowane

Katowicka Spółka Akcyjna dla Górnictwa i Hutnictwa — Katowice, Kościuszki 30
„Olkusz" S. A., Fabryka Naczyń Emaliowanych — Olkusz
„Wspólnota Interesów Górniczo-Hutniczych" S. A. — Katowice, Kościuszki 30

VII. DIVERS
RÓŻNE

1. Chaussures en cuir et caoutchouc
Obuwie skórzane i gumowe

Polska Spółka Obuwia „Bata" — Chełmek, pow. Chrzanowski

2. Crayons
Ołówki

S. A. St. Majewski — Pruszków

---

2. POUR L'IMPORTATION DES PRODUITS COLONIAUX EN POLOGNE
Dla przywozu artykułów kolonialnych do Polski

1. ALIMENTATION
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

1. Conserves des poissons-sardines
Konserwy rybne—sardynki

L. Bariński — Katowice, 3-go Maja 8
„E. W. I. G." S. A. — Warszawa, Leszno 10
„Hekol", Sp. z o. o. — Gdynia, ul. 10 Lutego 23/21
Bracia Hirszfeld, S. A. — Warszawa, Długa 21
L. Krupecki — Warszawa, Zielna 35
P. Kuryluk i Ska — Warszawa, Hala Mirowska 1
F. Pawłowski i Ska — Warszawa, Długa 21
„Społem" — Warszawa, Grażyny 13
„Uniwersal-Import" — Warszawa, Grzybowska 1/3

2. Bananes
Banany

Bałtyckie Aukcje Owocowe — Gdynia, Starowiejska 9

3. Dattes
Daktyle

Leon Blaskalg — Lwów, Bernarpyńska 14
Leopold Bertel — Kraków, Stradom 17
Sz. Bluman i Ska — Warszawa, Żelazna Brama 6
M. Ejbuszyc — Warszawa, Ptasia 3
Ch. Dimant — Łódź, Stary Rynek 11
Maurycy Fyder — Lwów, Skarbkowska 1
J. Fetter — Warszawa, Przejazd 5

„Fruit-Exchange" — Warszawa, Plac Napoleona 9
J. Haładej — Warszawa, Nowy Świat 63
J. Höflinger, Lwów Asnyka 9
Gdyński Import Owoców Południ. – Gdynia, Władysław IV
M. Grunwald — Kraków, Bracka 8
L. Krupecki — Warszawa, Zielna 35
Seweryn Kempfi — Warszawa, Bednarska 8
Bolesław Kamiński — Kraków, Św. Jana 11
Kohn i Fluss — Lwów, pl. Gołuchowskich 6
Bracia Pakulscy — Warszawa, Bracka 22
E. Wedel, S. A. — Warszawa, Zamoyskiego 28/30

4. Cafe
Kawa

„Branka" S. A. — Lwów, Szeptyckich 22
Zrzeszenie Importerów Kawy i Herbaty — Warszawa, Moniuszki 6

5. Thé
Herbata

Wasilly Perloff et Fils — Gdańsk-Oliwa

6. Epices
Korzenie

St. Barcikowski — Poznań, Wożna 18
Centrala Spożywców Kolejowców — Warszawa, Rymarska 14
Sz. Gestel — Warszawa, Rynkowa 3
Sz. Ginsburg i Swie — Sosnowiec, Targowa 10
Milner, Szenwic i Ska — Warszawa, Żelazna Brama 1
St. Milechowski — Poznań, Ratajczaka 40
Noe Fels — Warszawa, pl. Grzybowski 7
L. Krupecki — Warszawa, Zielna 35
„Kolport" — Warszawa, Bonifraterska 9
H. Lewi — Warszawa, Przechodnia 1/3
B. Rones — Warszawa, Śniadeckich 20
M. Sterberg — Warszawa, Królewska 23
M. Zywert i Ska — Poznań, Składowa 4

7. Noix
Orzechy

L. Krupecki — Warszawa, Zielna 35

8. Vanille
Wanilia

L. Krupecki — Warszawa, Zielna 35

II. MATIERES PREMIERES
SUROWCE

1. Vegétales
Roślinne

a) Chardons Cardères
Badiaki

L. Baresz — Łódź, Kościuszki 47
Karola Büttnera Synowie — Bielsko
Plutzar i Brüll — Bielsko

b) Coton
Bawełna

L. Geyer, S. A. — Łódź, Piotrkowska 293
Przemysł Gumowy „Gumigór" — Łódź, Południowa 65
„Setelit" — Łódź, Wólczańska 168

c) Dechets de coton
Odpadki bawełniane

J. Franaszek, S. A. — Warszawa, Wolska 41
A. Zysman i Oppenheim — Warszawa, Nowolipie 80

d) Fibres et crin vegétaux
Włókna roślinne i trawa morska

Ignacy Dawidowicz — Kraków, al. Krasińskiego 24
J. Fajerstein i Syn — Warszawa, Twarda 21
Felix Gozlan — Warszawa, Ceglana 8

e) Liège brut
Surowiec korkowy

Polski Przemysł Korkowy — Warszawa
H. Lenkiewicz i Syn — Warszawa, Dworska 24
L. Warszawski — Warszawa, Grzybowska 30

2. Animales
Zwierzęce

a) Laine
Wełna

Karol Geppert — Łódź, Podleśna 3
Józef Ingster i Ska — Łódź, Piotrkowska 66
Jakób Kamiński i Ska — Łódź, Moniuszki 7
Mazo i Lampert — Łódź, Piłsudskiego 76
Herman Schlee — Łódź, Targowa 2

b) Peaux
Skóry

M. Kitmacher i F. Furstenberg — Warszawa, Świętojerska 20
G. Kotoszower — Warszawa, Franciszkańska 21
Joachim Szporn i Synowie — Warszawa, Nalewki 28
H. Wiener — Warszawa, Złota 28
Bracia Pfeiffer — Warszawa, Smocza 45

3. Mineraux
Minerały

a) Graphite et Mica
Grafit i Mika

Artur Dunkelblum — Kraków, Jasna 5
M. Rabiner — Warszawa, Próżna 12

b) Minerai de fer
Ruda żelazna

Katowicka Spółka Akcyjna dla Górnictwa i Hutnictwa — Katowice
„Perun", S. A. — Warszawa, Jasna 1
A. Bussel — Warszawa, Łazienkowska 18

III. DIVERS
RÓŻNE

1. Eponges
Gąbki

Felix Gozlan — Warszawa, Ceglana 8
Oswald Lindner i Michał Wiener — Bielsko
Jan Tsekumakis — Łódź, Piotrkowska 7
M. H. Themalis — Łódź, Piotrkowska 41

(à suivre)

Przypominamy P. T. Abonentom, iż prenumerata roczna, zgłoszona przy rozpoczęciu wydawnictwa »Polska - Francja« w końcu 1937 r., wygasła z dniem 1-go listopada 1938 r.

LES CHAMPIONNATS DU MONDE DE SKI

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY NARCIARSKIE

Les épreuves du championnat du monde de la Féderation Internationale du Ski qui auront lieu en Fevrier 1939 vont attirer à Zakopane une affluence considérable. La F. I. S. comprend vingt pays. Quinze avaient annonce leur participation à la date du 10 janvier. Les plus fortes équipes sont les suivantes:

Allemagne	36	personnes
France, Norvege, Italie chacun	25	participants
Suisse	21	„
Finlande	20	„
Yougoslavie, Hongrie	14	„
Suède	10	„

L'équipe française est particulièrement forte. Elle comprend des champions tres connus: Louis Agnel, Emile Allais, Jacques Couttet, Maurice Besson, Bernard Burnet, Maurice et Rene Lafargue etc. L'equipe féminine est également celebre: Jacqueline Adam, Cécile Agnel, Christiane de la Fressange, Jeanne Marie Lacoze, Nicole Villan, Françoise Matussiere, Genevieve Martin etc. Emile Allais blessé à l'entrainement ne pourra pas prendre part aux competitions.

L'équipe polonaise comprend 50 participants. La plupart utilisent des skis fabriqués à Zakopane, beaucoup de concurrents étrangers s'équipent sur place, ces skis étant de qualité égale aux meilleures marques étrangères.

A l'occasion de ces championnats l'Hotel des Monnaies a frappé spécialement d'artistiques plaquettes qui seront remises aux hotes officiels et aux participants.

PLAQUETTE

TIMBRE

Les postes polonaises mettent en vente le 5 Fevrier une série de timbres speciaux qui comprend 4 valeurs: 15 gr (brun rouge), 25 gr (violet), 30 gr (rouge), 55 gr (bleu).

Pendant la durée des concours FIS ces timbres recevront à Zakopane une obliteration speciale.

Nos lecteurs de „Polska—Francja" trouveront ci dessus la reproduction de ce timbre.

P. S.

Adres Redakcji i Administracji
Adresse du Comité de Rédaction et de l'Administration

Warszawa, ul. Czackiego 4, tel. 274-50

Rachunki wydawnictwa w Polsce:

1. P. K. O. Warszawa, Konto Nr. 14.288.
2. Banque Franco-Polonaise, Warszawa, Czackiego 4. Rk »Polska-Francja«

Comptes de la revue en France:

1. Banque P. K. O. Paris (8-e), 31, rue Jean-Goujon compte Nr 14.288.
2. Banque Franco-Polonaise .Paris (1-er), 15 rue des Pyramides. Compte »Polska-Francja«.

Redaktor odpowiedzialny (Rédacteur responsable) **Mgr. STANISŁAW KOÇOT**

WYDAWCA: IZBA HANDLOWA POLSKO-FRANCUSKA W WARSZAWIE
EDITEUR: LA CHAMBRE DE COMMERCE POLONO-FRANÇAISE à VARSOVIE

ZAKŁADY DRUK. „STERO" WARSZAWA, ELEKTORALNA 10. TEL. 2.31.25.